



**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA**  
**2º DE PRIMARIA**  
CURSO 2021-2022

CPI CERNADAS DE CASTRO

Isaura García Rial

## INDICE

1.	INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	2
1.1	Presentación.....	2
1.2	Fundamentación legal.....	2
1.3	Contexto sociocultural.....	4
1.4	Características do centro.....	5
1.5	Profesorado adscrito a 2º curso de educación primaria.....	6
1.6	Alumnado de segundo curso.....	7
2.	PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA, PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/ OU NON PRESENCIAL.....	8
2.1	Actividade lectiva presencial.....	8
2.2	Actividade lectiva non presencial.....	9
3.	RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA ÁREA QUE FORMARÁN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.....	10
4.	CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE.CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS MÍNIMOS ESIXIBLES.....	31
5.	CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA.....	138
6.	MATERIAIS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.....	14079.
	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	141
7.	INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.....	142
8.	DESEÑO DE AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.....	143
9.	MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL.....	145
10.	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	147
11.	MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	150
12.	ACCÍONS DE EDUCACIÓN EN VALORES E DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.....	151
13.	ACCÍONS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC DO CENTRO.....	154
14.	ACCÍONS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR E PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO.....	157
15.	PARTICIPACIÓN DE PAÍS, NAIS E TITORES/AS LEGAIS NO PROCESO EDUCATIVO.....	160

## 1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

### 1.1 Presentación.

A presente programación didáctica realízase tendo en conta as competencias clave, obxectivos, os estándares de educación, os instrumentos de avaliación, os mínimos esixibles...propostos no currículo oficial vixente, que se reflicte no Decreto 105 do 2014, polo que se regula a implantación do currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, segundo o calendario de aplicación da Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa. A fase de creación do devandito documento faise tendo en conta que:

O noso currículo é aberto e flexible, e está fundamentado por unha serie de correntes e fontes (pedagóxica, psicolóxica e epistemolóxica) que lle dan sentido e desafortunadamente achégase máis á realidade escolar. Este currículo está a sufrir unha serie de acomodacións coa Lei Orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa.

O Proxecto Educativo permite que se establecen certos criterios mínimos a seguir por todos no centro educativo, así coma as normas de organización e funcionamento, nos que se reflicten as sinais de identidade.

A Programación Xeral Anual (P.X.A) marca as directrices a seguir durante o curso académico 2020/21 tendo sempre en consideración o pautado no Proxecto Educativo.

O profesorado reconece as súas funcións no Decreto 374/1996 polo que se aproba o Regulamento Orgánico dos colexios de educación infantil e educación primaria, e a Orde que o regula do 22 de Xullo de 1997.

### 1.2 Fundamentación legal.

- Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, reguladora do Dereito á Educación. (LODE)
  
- Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación. (LOE)

- Real Decreto 132/2010, polo que se establecen as ensinanzas mínimas correspondentes á Educación Primaria.
- Real Decreto 276/2007, polo que se regula o novo procedemento de acceso á función pública docente.
- Decreto 7/1999, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias
- Decreto 105/2014, de 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia.
- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.
- Orde do 3 de outubro de 2000, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 7/1999 polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias.
- Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Orde do 25 de xuño de 2020 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2020/21 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Lei 4/2011, de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.

### 1.3 Contexto sociocultural.

O Colexio Público Integrado “Cernadas de Castro” está situado no Concello de Lousame e máis concretamente no lugar da Silva. Situado no interior da ría de Muros e Noia, limita ao norte co concello de Brión, ao sur con Boiro e Rianxo, ao leste con Rois e Dodro e ao oeste con Porto do Son.

É un municipio de 93,6 quilómetros cadrados, con 3.621 habitantes (IGE, 2012), o que lle dá unha densidade de 38,7 habitantes por quilómetro cadrado (centil 48 dos concellos de Galicia) distribuídos en 83 entidades de poboación. Esa poboación distribúese polos vales fluviais, sen ningunha aglomeración urbana importante, constituíndo o concello menos densamente habitado entre os que ocupan a península do Barbanza. A casa consistorial está na aldea de Portobravo. Consta de 7 parroquias: *Camboño, Lousame, Fruíme, Lesende, Tállara, San Xusto de Toxosoutos e Vilacoba*. Estes datos fan do CPI Cernadas de Castro un centro educativo de carácter marcadamente rural, onde a dependencia do servizo de autobuses por parte do alumnado é case do 100%.

A idade media é de 48,5 anos (cun 30 % de maiores de 65 anos e un 10% de menores de 15) e cun saldo vexetativo de -35 (IGE 2012). Estes datos corresponden a unha pirámide poboacional de tipo regresivo cunha paulatina perda de poboación.

Aínda que este CPI está situado nunha zona rural, non responde ao esquema habitual de zona rural agrícola, pois o 50% da poboación activa (cun 9% de paro) ten como ocupación laboral algún traballo relacionado co sector servizos, sendo a distribución restante 24% sector da industria, 14% a construción e o 12% final, a agricultura. No entanto, mantense unha relativa actividade relacionada coa economía de complemento (non remunerada e levada a cabo, sobre todo, polas mulleres e demais familiares) : traballo das terras e coidado dos animais. No relativo ás empresas radicadas no Concello, un 49% corresponden ao sector servizos, 39% á construción e o 12% restante á pequena industria, xa que ningunha supera os 20 traballadores (IGE 2012).

O nivel sociocultural é medio. O Concello de Lousame conta cos departamentos de Cultura, Xuventude e Deporte; o edificio da Casa da Cultura “Santeiro de Chave” alberga a

biblioteca municipal, un salón de actos, unha aula de informática e a aula de Educación de Adultos. Dende ela organízanse os obradoiros que xiran en torno ao Nadal, o Entroido, o Día das Letras Galegas, etc. Entre as súas actividades destacan o teatro, a proxección de filmes, exposicións, actividades para a xuventude, cursos de informática, etc.

Tamén cabe sinalar a presenza de gran número de asociacións e agrupacións socioculturais, como por exemplo a que leva por nome “Xuventude de Cruído”, encargada principalmente da organización de festas gastronómicas e de verbenas.

O alumnado provén na súa maioría do propio Concello, agás un 25% que procede do Concello de Noia. Este curso apréciase un descenso dos oriúndos deste último concello; o motivo: o incremento das taxas de acceso ao servizo de comedor.

Ao redor do 75% do alumnado de 2º E.P. utiliza o galego como a súa lingua vehicular.

En xeral, no que se refire ao alumnado de segundo curso, temos que dicir que están iniciándose na adquisición de hábitos de estudo, posto que o curso pasado debido á situación do estado de alarma, os nenos non asistiron presencialmente ás aulas no derradeiro trimestre e isto está a notarse moito a nivel de hábitos, autonomía e madurez. Os mestres insistimos ante as familias que o esforzo e a motivación cara o estudo non só depende do profesorado, senón tamén das familias, posto que é preciso remar desde ámbolos dous ámbitos na mesma dirección.

A grande maioría do noso alumnado pertence a familias estruturadas. Noutros casos de aparentes carencias socioeconómicas e/ou desatención familiar, necesitaríase revisar o protocolo de detección e intervención para estes casos, coa finalidade que os servizos educativos e sociais do Concello xunto co centro educativo poidan guiar o proceso vital e académico deste alumnado.

#### **1.4 Características do centro.**

O edificio con planta baixa e 1º andar consta de dúas partes. A máis antiga foi construída no ano 1974 e nela están as aulas de primaria, de secundaria e o comedor

escolar. Na outra parte, construída no ano 1999, están as dependencias administrativas, a sala de profesores, o ximnasio, as aulas específicas, aula de usos múltiples e a biblioteca.

O centro ten ramplas de acceso, tanto no exterior coma no interior, e un ascensor, polo que non existen barreiras arquitectónicas.

Un edificio anexo, practicamente integrado no principal, xa que está a só 5 metros, alberga as aulas de infantil, a de apoio a alumnos de primaria con dificultades e a de audición e linguaxe. No baixo do edificio hai un almacén, unha aula que se utiliza para charlas, visionado de películas.... e un espazo pavimentado sen definir.

A carón dos edificios hai unha pista de tenis, un patio de randeiras e xogos infantís, un areeiro, dous patios de xogos con porterías de fútbol-sala e canastras de baloncesto e unha pista de balonvolea. Conta tamén cuns terreos anexos, onde se sitúa o horto escolar e o “bosque dos nenos”.

Tamén hai dous patios cubertos que se utilizan principalmente os días de choiva.

O recinto escolar (edificios, patios e pistas deportivas) está totalmente pechado cun aramado. O acceso está protexido por un portón automático con vídeo-porteiro para a entrada de vehículos e un portal peonil, tamén automatizado. Nas dependencias administrativas hai un monitor para o control do perímetro dos edificios, vixiado por 7 cámaras.

### **1.5 Profesorado adscrito a 2º curso de educación primaria.**

- Dna. Isaura García Rial, titora de 2º (Mestra definitiva).

#### **➤ Profesorado especialista que imparte**

- Dna. Ana Seoane Salgado, (Mestra especialista de Educación Música).
- Dna. Balbina Louro García (Mestra de Relixión).
- Dna. Cristina Sanvicente Romero (Mestre de Educación Física).

- Dna. Almudena Blanco Areas (Mestra de Inglés).
- Vanesa Caamaño ( Mestra de plástica en ingles )

➤ **Profesorado especialista en N.E.A.E.**

- Dna. Carmen M<sup>a</sup> SiabaGonzález (Mestra especialista de Pedagogía Terapéutica).
- Dna. Susana Seoane Lameiro (Mestra especialista de Audición e Linguaxe).

### 1.6 Alumnado de segundo curso.

O alumnado do 2º curso de educación primaria en idades comprendidas entre os 6,7 e 8 anos de idade.

NIVEL	GRUPO	Nº DE ALUMNOS
2º	A	21

➤ **Características psicológicas.**

Nesta idade, o alumnado atópase, segundo Piaget, inmerso no período de Operacións Concretas, no que os procesos de razoamento vólvense lóxico poden aplicarse a problemas concretos e reais. Nesta etapa aparecen os esquemas lóxicos de seriación, ordenamento mental de conxuntos e clasificación dos conceptos de causalidade, espazo, tempo e velocidade.

Os nenos e nenas convértese agora en seres verdadeiramente sociais, e comezan a



aparecer os grupos de amigos, a pesar da situación que nos toca vivir este ano coa realidade tan diferentea que estamos acostumados por mor ao COVID- 19. Os grupos estables de convivencia, a distancia social, a pouca mobilidade non favorecen a fomentar eses grupos de amigos.

➤ **Características pedagógicas.**

O curso está formado por alumnado moi diverso, con marcados diferentes ritmos de aprendizaxe.

O alumnado con maiores dificultades contará coa axuda das especialistas de pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, asimesmo dentro da dispoñibilidade do centro tamén poderán contar nalgunha sesión cunha profesora de reforzo nas linguas.

## **2. PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA, PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/ OU NON PRESENCIAL.**

### **2.1 Actividade lectiva presencial.**

- A actividade lectiva presencial levarase a cabo na aula, seguindo o libro de texto con actividades de reforzo ou ampliación se fose necesario.
- Previndo que nalgún momento, parte da clase ou a súa totalidade, teñamos que volver a gardar corentena, os rapaces coñecerán o funcionamento da aula virtual. Para elo levarémolos a aula de informática na cal aprenderán a acceder á mesma, visualizar os contidos das distintas áreas e realizar tarefas e probas.
- Con fin de que collan soltura no seu funcionamento, semanalmente deberán ir realizando algún tipo de actividade nela, nas distintas materias. Así poderemos ver se van aparecendo problemas, se precisan axuda con algunha actividade, se non quedou suficientemente claro o seu funcionamento... e axudarlles para solucionarllo.

## 2.2 Actividade lectiva non presencial.

- En caso de actividade lectiva non presencial por mor dunha corentena (de toda ou parte da clase), levarase a cabo a partir da aula virtual aloxada na páxina web do centro: <http://www.edu.xunta.gal/centros/cpicernadascastro>.
- Realizarase o seguimento do alumnado impartindo os coñecementos da materia de xeito virtual a través dos contidos dispoñibles ben achegados polo propio profesor ou ben os que poña a disposición a Consellería. Igualmente o profesorado poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen co contido da materia ou a avaliación continua da mesma.
- O equipo COVID do centro identificará ao alumnado que teña dificultades de conexión ou falta de equipamento para que a Consellería adopte as medidas oportunas que minimicen as eventuais dificultades da educación realizada por medios telemáticos.
- Para cada caso concreto de suspensión da actividade lectiva presencial, a Consellería poderá adoptar as medidas oportunas en relación cos períodos ordinarios de avaliación do alumnado cando coincidan co tempo de suspensión.
- Durante o período de suspensión da actividade presencial, tense previsto o emprego de:
  - Aula virtual do centro como soporte para a impartición de contidos.
  - A plataforma Webex para levar a cabo videochamadas.
  - A aplicación Abalar Móbil como ferramenta de comunicación coas familias.
  - O correo electrónico no dominio propio do centro @cernadascastro.com
  - A páxina web do centro como medio de comunicación coas familias e o alumnado.

Tamén usaremos os libros dixitais das editoriais que cada neno descargou dende principio de curso.

As familias nas comunicacións e información de principio de curso informouse das canles de comunicación do centro en caso de confinamento e/ou corentena.

**3. RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA ÁREA QUE FORMARÁN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.**

<b>CIENCIAS DA NATUREZA</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)</b>	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.
	2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.
	2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.
	2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.
<b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)</b>	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.
	2º-CNB2.1.2 - Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.
	2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.
	2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.
	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.
	2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.
	2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e

	valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.
	2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.
<b>DIXITAL (CD)</b>	2º-CNB5.2.1-Identifica e describeas partes dun ordenador durante o seu curso.
	2º-CNB5.2.2- Emprega o ordenador de forma guiada e fai un uso.
<b>APRENDER A APRENDER (CAA)</b>	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.
	2º-CNB2.2.1 - Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.
	2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.
	2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.
<b>SOCIAL E CÍVICA (CSC)</b>	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.
	2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.
	. 2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPREENDEDOR (CSIEE)</b>	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola
	2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da

	aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS (CCEC)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>CIENCIAS SOCIAIS</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)</b>	2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.
	2º-CSB2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.
	2º-CSB2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.
	2º-CSB2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.
	2º-CSB2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes.
	2º-CSB2.7.1 - Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.
	2º-CSB3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.
	2º-CSB3.5.1 - Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore, propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.
	2º-CSB3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.

	2º-CSB3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.
	2º-CSB3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.
	2º-CSB4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.
<b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA  (CMCT)</b>	2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.
	2º-CSB2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.
	2º-CSB2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio
	2º-CSB2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.
	2º-CSB2.5.1 - Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.
	2º-CSB2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.
	2º-CSB2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.
	2º-CSB4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.
	2º-CSB4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.

	2º-CSB4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.
<b>DIXITAL (CD)</b>	2º-CSB1.1.1 - Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.
<b>APRENDER A APRENDER (CAA)</b>	2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades
	2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.
	2º-CSB1.3.1 - Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.
	2º-CSB2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.
	2º-CSB2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.
	2º-CSB3.7.2 - Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.
	2º-CSB3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.
	2º-CSB4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.

<b>SOCIAL E CÍVICA</b>  <b>(CSC)</b>	<p>2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades</p>
	<p>2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.</p>
	<p>2º-CSB2.5.3 - Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.</p>
	<p>2º-CSB3.4.1 - Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.</p>
	<p>2º-CSB3.5.1 - Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.</p>
	<p>2º-CSB3.8.2 - Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos</p>
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E</b> <b>ESPÍRITO</b> <b>EMPRENDEDOR</b>  <b>(CSIEE)</b>	<p>2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>
	<p>2º-CSB2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.</p>
<b>CONCIENCIA E</b> <b>EXPRESIÓNS</b> <b>CULTURAIS</b>  <b>(CCEC)</b>	<p>2º-CSB3.5.1 - Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore, propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.</p>
	<p>2º-CSB4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.</p>
	<p>2º-CSB4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como</p>



	espazos de gozo e ocio.
<b>LINGUA CASTELÁ E LITERATURA</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE.</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA  (CCL)</b>	2º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.
	2º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros
	2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc
	2º-LCB4.1.1 - Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.
	2º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.
	2º-LCB4.2.1 - Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.
	2º-LCB4.2.2 - Forma palabras compostas a partir de palabras simples.
	2º-LCB4.2.3 - Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.
	2º-LCB4.3.1 - Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.
	2º-LCB4.4.1 - Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
	2º-LCB4.4.2 - Utiliza signos de puntuación nas súas composicións

	<p>escritas.</p> <p>2º-LCB4.4.3 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.</p> <p>2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.</p>
<p><b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)</b></p>	<p>NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.</p>
<p><b>DIXITAL (CD)</b></p>	<p>2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.</p> <p>2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.</p> <p>2º-LCB3.4.2 - Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.</p> <p>2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.</p>
<p><b>APRENDER A APRENDER (CAA)</b></p>	<p>2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.</p> <p>2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.</p> <p>2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses</p> <p>2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.</p> <p>2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para</p>

	comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.
	2º-LCB2.2.1 - Identifica o tema dun texto sinxelo.
	2º-LCB2.2.2 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).
	2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
	2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.
	2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.
	2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)
	2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).
	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
<b>SOCIAL E CÍVICA (CSC)</b>	2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.
	2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.
	2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
	2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.

	2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR  (CSIEE)</b>	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.
	2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.
	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS  (CCEC)</b>	2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.
	2º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas
	2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
<b>LINGUA GALEGA</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE.</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA  (CCL)</b>	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.
	2º-LGB3.1.3 - Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación
	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas

	2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.
	2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.
	2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.
	2º-LGB4.1.3 - Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.
	2º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas
	2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
	2º-LGB4.3.1 - Recoñece a relación entre son e grafía.
	2º-LGB4.3.2 - Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.
	2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.
<b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA  (CMCT)</b>	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.
	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.
	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.

	2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.
<b>DIXITAL (CD)</b>	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.
<b>APRENDER A APRENDER (CAA)</b>	2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.
	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
	2º-LGB1.6.1 - Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.
	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.
	2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.
	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo
	2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.
	2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra
<b>SOCIAL E CÍVICA (CSC)</b>	2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.
	2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
	2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.

	2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.
	2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.
	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.
	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR  (CSIEE)</b>	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.
	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.
	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.
	2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descricións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.
	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓN CULTURAIS  (CCEC)</b>	2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
	2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.
	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e

	entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.
	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.
	2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
	2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora
	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.
	2º-LGB5.6.1 - Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
	2º-LGB5.6.1 - Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
<b>MATEMÁTICAS</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)</b>	2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.
	2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.
	2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.



**MATEMÁTICA E  
COMPETENCIAS  
BÁSICAS EN CIENCIA E  
TECNOLOXÍA  
(CMCT)**

2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.
2º-MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes
2º-MTB2.2.4 - Identifica os números pares e os impares.
2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.
2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.
2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.
2º-MTB3.1.1 - Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.
2º-MTB3.2.1 - Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.
2º-MTB3.3.1 - Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade
2º-MTB3.4.1 - Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)
2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.
2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.
2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.

	2º-MTB5.2.1 - Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.
<b>DIXITAL (CD)</b>	-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.
	-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.
	2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.
	MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes
	2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.
	2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.
	2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.
	2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.
	2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.
<b>APRENDER A APRENDER (CAA)</b>	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.
	2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.
<b>SOCIAL E CÍVICA</b>	2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto

<b>(CSC)</b>	para resolver problemas en situación reais como figuradas.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPREENDEDOR  (CSIEE)</b>	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.
	2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.
	2º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS  (CCEC)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>EDUCACIÓN EN VALORES SOCIAIS E CÍVICOS</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA  (CCL)</b>	2º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia.
	2º-VSCB2.1.1 - Expresar con claridade sentimentos e emocións.
	2º-VSCB2.2.1 - Emprega a linguaxe positiva.
	2º-VSCB3.3.1 - Coñece e enumera as normas da aula.

	2º-VSCB3.3.3 - Participa na elaboración das normas da aula
<b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA  (CMCT)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>DIXITAL  (CD)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>APRENDER A APRENDER  (CAA)</b>	2º-VSCB1.2.2 - Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.
	2º-VSCB1.3.2 - Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas
	2º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións
	2º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
<b>SOCIAL E CÍVICA  (CSC)</b>	2º-VSCB1.3.1 - Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.
	2º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.
	2º-VSCB1.4.2 - Toma iniciativas de actuación durante a

	colaboración.
	2º-VSCB1.5.1 - Participa con interese na resolución de problemas escolares.
	2º-VSCB3.3.3 - Participa na elaboración das normas da aula
	2º-VSCB3.6.2 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR  (CSIEE)</b>	2º-VSCB1.2.1 - Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.
	2º-VSCB 1.2.3 Dramatiza diferentes estados de ánimo.
	2º-VSCB 2.3.4 Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimentos e estados de ánimo dos e das protagonistas.
	2º-VSCB 2.3.4 Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimentos e estados de ánimo dos e das protagonistas.
	2º-VSCB3.7.1 - Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI  (CCEC)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>EDUCACIÓN ARTÍSTICA: PLÁSTICA</b>	
<b>COMPETENCIA CLAVE</b>	<b>ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE</b>
<b>COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA</b>	2º-EPB 1.1.1 Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.

<b>(CCL)</b>	2º-EPB1.2.1 - Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.
	2º-EPB 1.2.2 Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e dos seus creadores presentes no contexto.
	2º-EPB1.3.1 - Realiza debuxos e coloreas con diferentes tonalidades.
<b>MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA  (CMCT)</b>	2º-EPB 2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.
<b>DIXITAL  (CD)</b>	2º-EPB2.6.2 - Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.
<b>APRENDER A APRENDER  (CAA)</b>	2º-EPB1.5.1 - Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.
	2º-EPB2.1.1- Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.
	2º-EPB 2.1.2 emprega os diferentes tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.
	2º-EPB 2.1.3- Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízalas con sentido nas súas obras.
	2º-EPB 2.1.4 – Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.
	2º-EPB 2.3.1 – Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.
<b>SOCIAL E CÍVICA  (CSC)</b>	2º-EPB 2.2.2 – Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.
	2º-EPB 2.7.1 – Coida o material e respecta as normas

	preestablecidas.
	2º-EPB 2.8.1 – Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.
<b>SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR  (CSIEE)</b>	NON HAI ESTÁNDARES ASOCIADOS A ESTA COMPETENCIA NO CURRÍCULUM DE 2º.
<b>CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS  (CCEC)</b>	2º-EPB1.3.2 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.
	2º-EPB1.4.1 - Identifica diferentes formas de representación do espazo.
	2º-EPB2.2.1 - Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.
	2º-EPB2.3.2 - Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.
	2º-EPB2.4.1 - Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.
	2º-EPB2.4.3 - Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.
	2º-EPB2.5.1 - Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE. CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS MÍNIMOS ESIXIBLES.

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTANDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	TEMPORALIZACIÓN
b,e,h,i,j	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados.</p> <p>B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes.</p> <p>B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis,</p>	<p>B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	CAA, CMCCT, CSIEE	<p>Iniciase na actividade científica a través de diferentes proxectos.</p>	<p>Observación directa.</p>	T1, T2, T3.



	esquemas ou presentacións para recoller conclusións.						
a,b,c,m	<p>B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p>	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CAA , CMCCT, CSC, CSIEE	Traballa de forma cooperativa.	Observación directa.	T1, T2, T3.
b,e,d,h,k,m	<p>B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano.</p> <p>B2.2. Relación co medio e co seu contorno.</p> <p>B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais.</p> <p>B2.4. Aceptación do propio corpo e do</p>	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	CMCCT, CCL, CSC	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2, T3.

<p>dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades.</p> <p>B2.5. identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.</p>						
<p>B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano.</p> <p>B2.2. Relación co medio e co seu contorno.</p> <p>B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais</p> <p>. B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades</p> <p>B2.5. Identificación</p>	<p>B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.</p>	<p>CNB2.1.2. Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.</p>	<p>CMCCT</p>	<p>Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.						
<p>B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano.</p> <p>B2.2. Relación co medio e co seu contorno. B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais.</p> <p>B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades.</p> <p>B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.</p>	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	CMCCT, CSC, CCL	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas.	Observación directa. Intercambio oral co alumno/a.  Registro anecdótico.	T1, T2, T3.

a,b,d,h, k,m	<p>B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e Descanso</p> <p>B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen.</p>	<p>B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.</p>	<p>CNB2.2.1. Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.</p>	<p>CMCCT, CSC, CAA</p>	<p>Relaciona os hábitos de alimentación e hixiene.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
	<p>B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.</p> <p>B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen.</p>	<p>B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.</p>	<p>CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.</p>	<p>CMCCT, CSC</p>	<p>Relaciona os hábitos de alimentación e hixiene.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

b,c,e,h	<p>B2.8. Pirámide alimentaria.</p> <p>B2.9. Alimentos diarios necesarios.</p> <p>B2.10. Análise de costumes na alimentación diaria.</p>	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	CMCCT	Deseña co grupo o menú semanal.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2.
g,e,l	<p>B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes.</p> <p>B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.</p>	B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	CNB3.1.1. Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	CMCCT, CCL	Identifica as principais características e os comportamentos dos animais da contorna.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2.
	<p>B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes.</p> <p>B3.2. Identificación das características</p>	B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e	CNB3.1.2. Identifica e describe animais e plantas do seu	CMCT, CCL	Identifica as principais características e os comportamentos	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	T1, T2.

	e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	contorno, empregando diferentes soportes.		dos animais da contorna.	Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	
b,c,e,h,i, j,l,m,o	<p>B3.3. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos, fotográficos...</p> <p>B3.4. Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/as.</p> <p>B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos.</p> <p>B3.6. Respecto polos seres vivos do</p>	B3.2. Observar e rexistrar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.	CMCCT , CCL , CSC	Observa e rexistra algún ser vivo no seu medio natural.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2.

	contorno.						
a,b,e,g, h	<p>B4.1. Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico.</p> <p>B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida.</p> <p>B4.3. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo.</p>	<p>B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.</p>	<p>CNB4.1.1. Valora e aplica usos responsables da auga na escola.</p>	<p>CMCCT, CSC, CCL</p>	<p>Identifica e describe a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1.</p>
	<p>B4.1. Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico.</p> <p>B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida.</p> <p>B4.3. Tarefas de</p>	<p>B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.</p>	<p>CNB4.1.2. Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.</p>	<p>CMCT, CSC, CSIEE</p>	<p>Identifica e describe a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

	redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo.						
b,g,h	<p>B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza.</p> <p>B4.5 Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.</p>	<p>CNB4.2.1 Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.</p>	<p>CMCCT, CAA, CSIEE</p>	<p>Realiza experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T3.
	<p>B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza.</p> <p>B4.5 Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.</p>	<p>CNB4.2.2 Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.</p>	<p>CMCT, CAA, CSIEE</p>	<p>Realiza experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	T3.
a,b,c,d,	B5.1. Observación e	B5.1. Observar,	CNB5.1.1.	CMCCT,	Observa,	Observación	T3.



e,h,m	<p>clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas.</p> <p>B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar.</p> <p>B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián.</p>	<p>manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.</p>	<p>Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.</p>	CSC	<p>manexa e clasifica obxectos e aparellos simples.</p>	<p>directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p>	
	<p>B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos</p>	<p>B5.1. Observar, manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares</p>	<p>CNB5.1.2. Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de</p>	CMCCT, CSC	<p>Observa, manexa e clasifica obxectos e aparellos simples.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Revisións dos traballos do</p>	T3.

	<p>sexistas.</p> <p>B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar.</p> <p>B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián.</p>	<p>identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.</p>	<p>cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.</p>			<p>alumnado.</p>	
a,b,h,i	<p>B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador.</p> <p>B5.5 Coidado dos recursos informáticos.</p>	<p>B5.1. Observar, manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.</p>	<p>CNB5.1.3. Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.</p>	<p>CMCCT, CSC</p>	<p>Observa, manexa e clasifica obxectos e aparellos simples.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>e Intercambio oral co alumno/a.</p>	<p>T3.</p>

		B5.2. Emplear o ordenador identificando los componentes básicos cuidando o su uso.	CNB5.2.1. Identifica e describe las partes de un ordenador durante o su uso.	CMCCT, CD, CCL	Emplea o ordenador identificando los componentes.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			CNB5.2.2. Emplea o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	CMCCT, CD	Emplea o ordenador identificando los componentes.	Observación directa.	T1, T2, T3.

### CIENCIAS SOCIAIS

Obx	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTANDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDIMIENTO O INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	TEMPORALIZACIÓN
b,d,e,h,i	B1.1.O establecimiento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación	B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecimiento de conxecturas, da observación, experimentación e	CSB1.1.1.Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación	CAA, CCL, CD, CMCCT	Realiza traballos de investigación como medio básico para ter información e manexa as TICs co fin de que valore o esforzo	Observación directa	T1, T2, T3.

	<p>coñecemento científico.  B1.2.Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.  B1.3.Introdución no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analízala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións. B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de</p>	<p>da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>ón iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciónala a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.</p>		<p>realizado.</p>		
--	--	---	--	--	-------------------	--	--

	acadar obxectivos.						
b,d,e,h,i	<p>B1.1.O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación do coñecemento científico.</p> <p>B1.2.Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3.Introdución no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para</p>	<p>B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>CSB1.1.2.Mani festa autonomía na planificación e execución de accións e tarefas cuidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CSIEE, CAA, CSC</p>	<p>Realiza traballos de investigación como medio básico para ter información e manexa as TICs co fin de que valore o esforzo realizado.</p>	<p>Observación directa</p> <p>Revisión dos tarefas que presenta alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3</p>

	obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións. B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.						
a,b,c,d,m	B1.5.O traballo en equipo. B1.6.Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. B1.7.Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Traballar en equipo e adoitara un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC, CAA	Traballo en equipo.	Observación directa	T1, T2, T3
a,b,c,d,m	B1.5.O traballo en equipo. B1.6.Iniciación na creación e o uso de	B1.3.Empregar os mapas mentais como unha técnica	CSB1.3.1.Elabora algúns mapas	CAA	Empregar os mapas.	Observación directa	T1, T2, T3

	hábitos e técnicas de estudo. B1.7.Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	básica de estudo.	mentais sinxelos como técnica básica de estudo.				
h,o	B1.9.Utilización da terminoloxía propia da área.	B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.	CCL, CMCCT, CSC	Coñece e emprega terminoloxía propia da área.	Observación directa . Intercambios orais cos alumnus. Probas escritas.	T1, T2, T3
a,h,i ,o	B2.1.Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os uso responsable desta empregando as TIC.	B2.1. Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste	CSB2.1.1 Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	CMCCT, CD, CCL	Recoñece a auga como elemento natural e úsaa responsablemente.	Tarefas de alumnus. Intercambios orais cos alumnus.	T2

		ben.					
a,h,i ,o	B2.1. Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os uso responsable desta empregando as TIC.	B2.1. Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben.	CSB2.1.2. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	CSC	Recoñece a auga como elemento natural e úsaa responsablemente.	Observación directa	T2
a,h,i ,o	B2.1. Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os uso responsable desta empregando as TIC.	B2.2. Observar e localizar nun mapa os lugares nos que hai auga distinguindo entre zonas de auga doce e salgada.	CSB2.2.1. Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	CMCCT, CD, CAA	Obeserva e localiza as zonas de auga doce e salgada.	Revisión das tarefas do alumnado e probas escritas. Probas escritas.	T2
a,h,o	B2.2. Os ecosistemas da	B2.3. Coñecer os elementos básicos	CSB2.3.1. Explica de maneira	CMCCT, CSC,	Coñece os elementos	Revisión das tarefas do	T2



	contorna e o ser humano.	que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e despertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles.	sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	CCL	básicos que forman un ecosistema.	alumnado e probas escritas .Probas escritas.	
a,h,o	B2.2.Os ecosistemas da contorna e o ser humano.	B2.4 Realizar sinxelos traballos dalgún ecosistema en concreto: acuático, terrestre.	CSB2.4.1.Nom ea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	CMCCT, CCL	Realiza traballos sinxelos do ecosistema.	Revisión das tarefas do alumnado. Probas escritas.	T2
a,h,e,o	B2.3.A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A	B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e	CSB2.5.1.Identifica os elementos da	CMCCT	Identifica as diferenzas entre as diferentes	Intercambios orais	T2

	<p>paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.</p>	<p>urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.</p>	<p>paisaxe natural e urbana máis próxima.</p>		<p>paisaxes.</p>		
a,h,e,o	<p>B2.3.A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que</p>	<p>B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.</p>	<p>CSB2.5.2.Describe as paisaxes de costa diferenciándoa s das de interior.</p>	<p>CMCCT, CCL</p>	<p>Identifica as diferenzas entre as diferentes paisaxes.</p>	<p>Revisión das tarefas do alumnado. Probas escritas.</p>	<p>T2</p>

	vive.						
a,h,e,o	B2.3.A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.	B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.	CSB2.5.3.Coñece e leva á práctica accións positivas para a protección do medio natural.	CMCCT, CSC	Identifica as diferenzas entre paisaxes.	Revisión das tarefas do alumnado. Probas escritas.	T2
h,e,o	B2.4.Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles.	B2.6. Identificar os elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñecer algunha característica máis significativa destes.	CSB2.6.1.Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativas	CMCCT, CCL	Identifica as diferenzas entre paisaxes.	Revisión das tarefas do alumnado. Intercambios orais. Probas escritas.	T2

			destes.				
h,e,o	B2.5.Rochas e da contorna: textura, dureza. Usos básicos materiais.	B2.7. Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas fan deles.	CSB2.7.1. Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	CMCCT, CCL	Identifica algúns minerais presentes na contorna.	Intercambios orais.	T3
h,e	B2.6. Orientacións espaciais, noções básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima.	B2.8. Empregar correctamente as noções topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	CSB2.8.1. Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	CMCCT, CAA, CSIEE	Emprega correctamente algunhas noções topolóxicas básicas.	Revisión das tarefas dos alumnos	T3
a,c,h,o	B3.1. Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.	B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e	CSB3.1.1. Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e	CSC, CCL	Coñece a organización social do seu municipio.	Revisión das tarefas dos alumnos.	T1

		un municipio.	diferencia entre que é unha localidade e un municipio.				
a,c,h,o	B3.1.Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.	B3.2. Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía...	CSB3.2.1. Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	CSC, CCL	Identifica as funcións e servizos dos diferentes organismos.	Intercambios orais do alumno/a.	T1
a,c,h,o	B3.1. Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.	B3.3. Recoñecer a importancia que o exercicio activo da cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica.	CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica	CSC, CCL	Recoñece a importancia do comportamento das persoas para a convivencia.	Intercambios orais do alumno/a.	T1
a,h,d	B3.2. A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais,...	B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas	CSB3.4.1. A mostra unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas	CSC	Manifesta satisfacción pola pertenza a un grupo.	Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1

		que convivimos e que pertencen a diferentes grupos sociais.	individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.				
a,d,h,j,o	B3.3. Investigación sobre as diferentes manifestacións culturais da contorna.	B3.5. Recoñecer algunha das manifestacións culturais e obras mais representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuír á súa conservación.	CSB3.5.1. Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,.. propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	CSC, CCL, CCEC	Recoñece algunha das manifestacións culturais na súa comunidade.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
d,h,e	B3.4. Os medios de comunicación. Impacto social.	B3.6. Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións	CSB3.6.1. Cita algúns cambios que provocaron,	CSC, CCL	Analiza algúns cambios que provocaron as comunicacións		T3.

		provocaron nas actividades persoais e sociais.	nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.		nas persoas.		
h,g,o	B3.5.As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.	B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire.	CSB3.7.1. Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	CSC, CCL	Identificas as profesións que nos lle son familiares.	Revisión das tarefas do alumnado. Intercambios orais.	T1
h,g,o	B3.5.As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do	B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre	CSB3.7.2. Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas	CSC, CAA	Identificas as profesións que nos lle son familiares.	Revisión das tarefas do alumnado. Intercambios	T1

	alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.	elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire.	fábricas e traballos que prestan servizos.			orais.	
a,h,n	B3.6.Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas.	B3.8.Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	CSB3.8.1.Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	CSC, CCL, CAA	Coñece e respecta as normas básicas da educación vial.	Intercambios orais.	T1
a,h,n	B3.6.Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas.	B3.8.Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como	CSB3.8.2.Recóñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus	CSC	Coñece e respecta as normas básicas da educación vial.	Intercambios orais.	T1.



		persoa usuaria de medios de transporte.	elementos.				
h	B4.1. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década.	B4.1. Comprender e distinguir os conceptos temporais: pasado, presente e futuro.	CSB4.1.1. Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	CCL, CMCCT	Comprende e distingue conceptos temporais: pasado, presente e futuro.	Intercambios orais.	T3
h	B4.2. O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución.	B4.2. Coñecer os instrumentos básicos para a medida do tempo, iniciarse no seu uso e manexo.	CSB4.2.1. Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.	CMCCT, CAA	Coñece os instrumentos de medida do tempo.	Revisión das tarefas do alumnado. Intercambios orais co alumno/a.	T3
h,g	B4.3. Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte, os medios de comunicación, a escola como	B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas,	CSB4.3.1. Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos,	CMCCT, CSC	Recoñece, comprende e ordena cronoloxicamente os cambios do paso do tempo.	Intercambios orais co alumno/a.	T3

	institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna...	feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.				
h,g	B4.3.Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte,os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna...	B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	CSB4.3.2.Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	CCL, CSC, CMCCT	Recoñece, comprende e ordena cronoloxicamente os cambios do paso do tempo.	Intercambios orais	T1, T2, T3
h,j,o	B4.4.O patrimonio histórico, cultural e	B4.4.Recoñecer a	CSB4.4.1.Coñ	CSC,	Recoñece a	Intercambios orais	T3

	artístico. Coidado e conservación.	cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea comprendendo a importancia da súa conservación.	ece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	CCEC	cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea.	Observación directa.	
h,j	B4.5.Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce.	B4 5.Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas.	CSB4.5.1.Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	CCL, CSC	Coñece que é un museo.	Intercambios orais	T3
			CSB4.5.2.Recóñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	CSC, CCEC	Coñece que é un museo.	Intercambios orais	T3
<b>EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)</b>							
<b>Obx</b>	<b>CONTIDOS</b>	<b>CRITERIOS DE AVALIACIÓN</b>	<b>ESTANDARES DE APRENDIZAX</b>	<b>COMPETENCIAS</b>	<b>GRAO MÍNIMO DE</b>	<b>PROCEDEMENTO O INSTRUMENTO DE</b>	<b>TEMPORALIZACIÓN</b>

			E	CLAVE	CONSECUCIÓN	AVALIACIÓN	
j,e	B1.1.Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.). B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.).	B1.1. Identificar as diferentes materiais e formas de expresión plástica.	EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	CCEC, CCL	Diferencia distintos materiais.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
e,j	B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos	B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	CCL, CCEC	Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3

	elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.).						
e,j	B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.).	B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	CCL, CCEC	Describe oralmente diferentes formas de expresión artística.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
j,e	B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes	CCL, CCEC	Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnos/as.	T1, T2, T3

	sensacións e observacións.		tonalidades.				
j,e	B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	CCEC	Realiza debuxos utilizando diferentes cores, formas e texturas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,e	B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo. B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.).	B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial.	EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo.	CCL, CCEC	Coñece como representar o espazo.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
j,e	B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo. B1.10. Observación de	B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial.	EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo.	CCEC	Representa o espazo.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3

	diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.).						
j	B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.	CCEC, CAA	É capaz de recortar, pegar e pintar.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,b	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.	CCEC, CAA	Utiliza distintas cores nas producións plásticas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,b	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a	EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	CCEC, CAA	Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3

		linguaxe visual.					
j,b	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias ( maxenta, cian e amarelo ) e secundarias ( verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízalas con sentido nas súas obras.	CCEC, CAA	Distingue as cores primarias das secundarias.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,b	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.4. Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.	CCEC, CAA	Realiza debuxos utilizando cores frías e cálidas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
J,b	B2.2. Indagación sobre as	B2.2. Identificar o entorno próximo e	EPB2.2.1 Utiliza o punto, a	CCEC	Elabora debuxos empregando	Observación	T1, T2, T3



	posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo.	o imaxinario, explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.		liñas e puntos.	directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	
J,b	B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo.	B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario, explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	CCEC, CSC	Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,b	B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc. B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares.	B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais .	CCEC, CAA	Practica o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,b	B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc.	B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de	EP2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal	CCEC, CAA	Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T3

	B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares.	expresión, coas técnicas aprendidas.	con limpeza e precisión.				
j,g	B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.). B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.	B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas.	EP2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	CCEC, CAA	Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1
j,g	B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.). B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.	B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas.	EP2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	CCEC, CAA	Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T3
j,g	B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta,	B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de	EP2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar	CCEC, CAA	Representa debuxos na cuadrícula.	Observación directa. Revisión dos	T3

	quebrada etc.). B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.	liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas.	as proporcións das formas.			traballos dos alumnus/as.	
j,h	B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.	B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	EP2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	CCEC, CMCCT	Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1
j,i	B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	CCEC	Representa imaxes.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3
j,i	B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	CCEC, CD	Recolle información de medios audiovisuais e elabora creacións plásticas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as.	T1, T2, T3

a,j	B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.	B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	CSC	Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	Observación directa. Revisión dos traballos dos alumnus/as. Observación directa.	T1, T2, T3
a,j,c	B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.	B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EP2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	CSC	Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	Observación directa. Observación directa.	T1, T2, T3

**LINGUA CASTELÁ E LITERATURA**

Obx	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTANDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	TEMPORALIZACIÓN
-----	----------	-------------------------	---------------------------	--------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------

<ul style="list-style-type: none"> <li>· a</li> <li>· c</li> <li>· d</li> <li>· e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.</li> </ul>	<p>B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.</p>	<p>LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.</p>	<p>CCL, CAA, CSC</p>	<p>Participa en situacións de comunicación.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
			<p>LCB1.1.2. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.</p>	<p>CCL, CAA, CSC</p>	<p>Participa en situacións de comunicación.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.</li> </ul>	<p>B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.</p>	<p>LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.</p>	<p>CCL</p>	<p>Recoñece a información.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
			<p>LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación</p>	<p>CCL</p>	<p>Recoñece a información.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

			e unha dicción axeitada ao seu nivel.			co alumno/a. Registro anecdótico.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.</li> </ul>	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> <li>- diálogos -</li> <li>- exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.</li> </ul>	CCL, CD, CAA, CSC, CSIEE	Expresa con coherencia diferentes situacións na aula.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Registro anecdótico.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.</li> </ul>	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	CCL	Amplía o vocabulario a partir das experiencias da aula.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.

			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL	Amplía o vocabulario a partir das experiencias da aula.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).</li> </ul>	<p>B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).</p>	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL, CAA	Recoñece o tema e o sentido xeral dun texto e a súa intención comunicativa.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios,	CCL, CAA	Recoñece o tema e o sentido xeral dun texto e a súa intención comunicativa.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.

			regulamentos, folletos....				
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL	Recoñece o tema e o sentido xeral dun texto e a súa intención comunicativa.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.</li> </ul>	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL, CD, CAA	Valora os medios de comunicación.	Observación directa.	T2, T3.
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	CCL, CD, CAA, CSC	Valora os medios de comunicación.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.



<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.</li> </ul>	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL, CAA, CCEC	Reproduce os textos axeitados.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.</li> </ul>	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	CCL	Dramatiza textos infatís.	Observación directa.	T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).</li> </ul>	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensible mente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	CCL, CAA, CSIEE	Produce textos orais breves.	Observación directa.	T1, T2, T3.

		B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	CCL, CAA, CSIEE	Produce textos orais breves.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.</li> </ul>	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL, CSC	Usa unha linguaxe non discriminatoria.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Rexistro anecdótico.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.</li> </ul>	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Utiliza a linguaxe oral de maneira axeitada.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.</li> </ul>	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes	CCL	Lee diferentes textos.	Observación directa.	T1, T2, T3.

			tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.				
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	CCL	Lee diferentes textos.	Observación directa.	T1, T2, T3.
• e	• B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario..	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	CCL, CAA	Comprende diferentes tipos de textos.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e	CCL, CAA	Comprende diferentes tipos de textos.	Observación directa.	T1, T2, T3.

			a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.</li> </ul>	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL, CAA	Utiliza estratexias elementais para comprensión lectora.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	CCL, CAA	Utiliza estratexias elementais para comprensión lectora.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LCB2.3.3. Relaciona a información	CCL, CAA	Utiliza estratexias elementais para	Observación directa.	T1, T2, T3.

			contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.		comprensión lectora.	Intercambio orais co alumno/a.	
• e	• B2.4. Gusto pola lectura.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL,	Lee por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	Observación directa.	T1, T2, T3.
	• B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal.		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	CCL	Lee por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
	• B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector						
• e • i	• B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información	CCL, CD, CAA	Usa a biblioteca como centro de interese.	Observación directa.	T1, T2, T3.

			sobre libros do seu interese.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.</li> </ul>	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL, CSC	Mostra interese pola biblioteca.	Observación directa.  Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.</li> </ul>	B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	CCL, CAA, CSC	Identifica os textos lidos.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	B2.10. Uso guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información	LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes,	CCL, CAA, CSC	Identifica os textos lidos.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.

			axeitados á súa idade.				
			LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	CCL, CD, CAA	Utiliza as novas tecnoloxías na procura da información.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos).</li> <li>• B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.</li> <li>• B3.3. Aplicación das normas ortográficas</li> </ul>	<p>B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos), aplicando as regras ortográficas de nivel e cuidando a presentación.</p>	<p>LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos,</p>	CCL, CD, CAA	Produce textos sinxelos.	<p>Observación directa.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2, T3.

	axeitadas ao nivel. <ul style="list-style-type: none"> <li>B3.4. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro.</li> </ul>		noticias, instrucións, receitas, textos literarios...				
			LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	CCL, CAA	Produce textos sinxelos.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>b</li> <li>e</li> <li>m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</li> </ul>	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL, CSC	Valora a produción dos textos escritos.	Observación directa. Revisións dos traballos do alumnado. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>b</li> <li>e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función,</li> </ul>	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de	CCL, CAA, CSIEE	Aplica dun xeito guiado a planificación, textualización, revisión e	Observación directa.	T1, T2, T3.



	destinatario, xeración de ideas, estrutura...) <ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal.</li> <li>• B3.8. Revisión e mellora do texto.</li> </ul>	textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.		reescritura.		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.</li> </ul>	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elaborar, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda....	CCL, CAA	Elabora dun xeito guiado diferentes proxectos.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			LCB3.4.2. Elaborar e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	CCL, CD, CAA	Elabora dun xeito guiado diferentes proxectos.	Observación directa. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.10. Creación de textos</li> </ul>	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da	LCB3.6.1. Usa, con	CCL, CD,	Utiliza as TICs.	Observación	T1, T2, T3.

<ul style="list-style-type: none"> <li>• i</li> </ul>	<p>utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.</li> </ul>	<p>Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.</p>	<p>axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.</p>	<p>CAA</p>		<p>directa.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.1. A palabra.</li> <li>• B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra.</li> <li>• B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.</li> </ul>	<p>B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>	<p>LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.</p>	<p>CCL</p>	<p>Aplica os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
			<p>LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.</p>	<p>CCL</p>	<p>Aplica os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

• e	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</li> <li>• B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos.</li> <li>• B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.</li> </ul>	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	CCL	Desenvolve as destrezas e competencias lingüísticas.	Observación directa. Intercambio oral co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T2.
			LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	CCL	Desenvolve as destrezas e competencias lingüísticas.	Observación directa. Intercambio oral co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1.
			LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas	CCL	Desenvolve as destrezas e competencias lingüísticas.	Observación directa. Intercambio oral	T3.

			oracións simples.			co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.</li> </ul>	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	CCL	Aplica os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.7. Clases de nomes: comúns e propios.</li> <li>• B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o</li> </ul>	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL	Desenvolve estratexias para mellorar a comprensión.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do	T3.

	resto dos compoñentes do grupo nominal.					alumnado.	
			LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL	Desenvolve estratexias para mellorar a comprensión.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
			LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	Desenvolve estratexias para mellorar a comprensión.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T3.
• e • i	• B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas	CCL, CD, CAA	Utiliza programas educativos dixitais para avanzar na	Observación directa.	T2, T3.

	didáticos ao seu alcance e propios da súa idade.	na aprendizaxe.	educativos dixitais.		aprendizaxe.		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</li> </ul>	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL, CAA	Compara aspectos básicos das linguas que coñece.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.</li> </ul>	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	CCL, CCEC	Valora os textos como fonte de lecer e información.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral,</li> </ul>	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos	CCL, CAA, CCEC	Inicia a lectura.	Observación directa.	T1, T2, T3.

	<p>literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.3. Identificación de recursos literarios.</li> </ul>	<p>dramáticos na práctica escolar.</p>	<p>narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p>				
			<p>LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Inicia a lectura.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.4 Valoración de recursos literarios.</li> </ul>	<p>B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.</p>	<p>LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.</p>	<p>CCL, CCEC</p>	<p>Valora os recursos literarios da tradición oral.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en</li> </ul>	<p>B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados,</p>	<p>LCB5.5.1. Crea, con axuda,</p>	<p>CCL, CAA, CSIEE,</p>	<p>Reproduce diferentes textos literarios</p>	<p>Revisións dos traballos</p>	<p>T2, T3.</p>

	verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	textos literarios sinxelos: contos e poemas.	sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCEC	sinxelos.	alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.</li> </ul>	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	CCL	Reproduce textos literarios breves e adecuados á súa idade.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.</li> </ul>	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualment e e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL, CAA, CCEC, CSC	Participa con interese e dramatizacións de textos sinxelos.	Observación directa.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de</li> </ul>	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como	CCL, CSC, CCEC	Valora literatura en calquera lingua.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.	T1, T2, T3.



	lecer persoal.	lecer persoal.	vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.				
--	----------------	----------------	---	--	--	--	--

**LINGUA GALEGA E LITERATURA**

Obx	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTANDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTO/INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	TEMPORALIZACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para</li> </ul>	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da	LGB1.1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos	CCL, CAA	Comprender a información xeral de diferentes textos orais.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.	T1, T2, T3.

	obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.	televisión, próximos á experiencia infantil.	procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.				
			LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	CCL, CSC	Comprende a información xeral de diferentes textos orais.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.</li> </ul>	B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	CCL, CD, CAA, CSC	Comprende infomacións audiovisuales.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• c</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para</li> </ul>	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais,	CCL, CAA, CSC, CSEIEE	Comprende e produce textos orais sinxelos.	Observación directa. Intercambio orais	T1, T2, T3.

o	aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	ámbito académico.	comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.			co alumno/a.	
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	CCL, CAA	Comprende e produce textos orais seinxelos.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais seinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	CCL, CSIEE, CAA	Comprende e produce textos orais seinxelos.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB1.3.4. Participa no traballo en	CCL, CSIEE, CAA	Comprende e produce textos orais seinxelos.	Observación directa.	T1, T2, T3.

			grupo.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• c</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.</li> </ul>	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	CCL, CSC	Manten unha actitude de escoita adecuada.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL, CSC	Manten unha actitude de escoita adecuada.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• c</li> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e</li> </ul>	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quedas de palabra nos intercambios orais.	CCL, CSC, CAA	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios	CCL, CSC, CCEC	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.

respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).

orais.				
LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL, CSC, CCEC	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	CCL, CSC, CCEC	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	CCL, CSC, CCEC	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.

			LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL, CSC, CCEC, CAA	Participa nas diversas situacións de interacción oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.</li> </ul>	B1.6. Usar de fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	CCL, CAA	Usa fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.</li> </ul>	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL, CAA, CSIEE	Amosa respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</li> </ul>	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación	CCL, CAA, CCEC, CSIEE	Interesase por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.

			axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.</li> </ul>	B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	CCL, CSC	Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	CCL, CSC	Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e</li> </ul>	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación..	CCL, CCEC	Identifica a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	

	en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL, CCEC, CSC	Identifica a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• l</li> <li>• j</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.</li> <li>• B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.</li> </ul>	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	CCL, CD, CSC	Comprende e localiza información explícita en textos sinxelos cotiáns ou procedentes dos medios de comunicación.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións	CCL	Comprende e localiza información explícita en textos sinxelos cotiáns ou procedentes dos medios de	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.



	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</li> </ul>		<p>cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p> <p>LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</p>		<p>comunicación.</p> <p>Comprende e localiza información explícita en textos sinxelos cotiáns ou procedentes dos medios de comunicación.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>b</li> <li>e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.</li> </ul>	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CMCT	<p>Interpreta e comprende as ilustracións.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p>	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>a</li> <li>b</li> <li>e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís</li> </ul>	B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de	CCL, CAA	<p>Le de forma guiada textos adecuados aos</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais</p>	T1, T2, T3.

	para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. • B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	textos diversos.		seus intereses.	co alumno/a.	
			LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	CCL	Le de forma guiada textos adecuados aos seus intereses.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
			LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL, CSC	Le de forma guiada textos adecuados aos seus intereses.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
• a • b • e • i	• B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da bibliotecas de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL, CAA, CSC	Coñece o funcionamento da biblioteca.	Observación directa.	T1, T2, T3.
			LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de	CCL, CAA, CSC	Coñece o funcionamento da biblioteca.	Observación directa.	T1, T2, T3.

			centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.</li> </ul>	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL, CAA, CSC	Ten interese pola biblioteca.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.</li> </ul>	B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	CCL, CAA, CSC, CCEC	Amosa interese polos diferentes textos como fonte de aprendizaxe.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• m</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das</li> </ul>	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e	CCL	Amosa certa autonomía lectora..	Observación directa.	T1, T2, T3.

	preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	preferencias. B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	preferencias. LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	CCL, CSC, CAA, CSIEE	Amosa certa autonomía lectora e expresa a súas preferencias.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.1. Producción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.</li> <li>• B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre</li> </ul>	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	CCL, CSIEE, CAA	Produce e reescribe textos sinxelos.	Observación directa. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
			LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL, CAA, CSIEE	Produce e reescribe textos sinxelos.	Observación directa. Probos escritas. Revisións dos	T1, T2, T3.

<p>acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais).</li> <li>• B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</li> <li>• B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de <i>para quen</i>, e <i>que</i> escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, </li></ul>			traballos do alumnado.		
	LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	CCL	Produce e reescribe textos sinxelos.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	CCL, CSC, CCEC	Produce e reescribe textos sinxelos.	Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
	LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e	CCL, CAA, CSIEE	Produce e reescribe textos sinxelos.	Observación directa. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.

	conto).		explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximos á súa experiencia.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>· a</li> <li>· b</li> <li>· e</li> <li>· j</li> <li>· o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</li> </ul>	B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL, CSC, CCEC, CAA, CSIEE	Elabora textos sinxelos que combinan os diferentes tipos de linguaxes.	Observación directa. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· d</li> <li>· e</li> <li>· i</li> <li>· j</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.</li> </ul>	B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Usa de xeito guiado programas informáticos.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B3.8. Utilización de elementos</li> </ul>	B3.4. Utilizar recursos gráficos,	LGB3.4.1. Ilustra	CCL, CD,	Utiliza recursos gráficos que lle	Observación	T1, T2, T3.

<ul style="list-style-type: none"> <li>• e</li> <li>• i</li> <li>• j</li> </ul>	<p>gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.</p>	<p>como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.</p>	<p>creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.</p>	<p>CSIEE</p>	<p>faciliten a comprensión.</p>	<p>directa. Revisións dos traballos do alumnado.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.</li> <li>• B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.</li> </ul>	<p>B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.</p>	<p>LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.</p>	<p>CCL, CD, CAA</p>	<p>Presenta adecuadamente os traballos escritos.</p>	<p>Observación directa. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
			<p>LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.</p>	<p>CCL, CSC</p>	<p>Presenta adecuadamente os traballos escritos.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, actividades de produción e</li> </ul>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de</p>	<p>LGB4.1.1. Señala a denominación dos textos traballados e reconece nestes,</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Utiliza terminoloxía lingüística e gramatical básica.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Revisións dos</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

<p>interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio.</p> <p>· B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.</p>	<p>textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p>	<p>enunciados, palabras e sílabas.</p>			<p>traballos do alumnado.</p>	
		<p>LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Utiliza terminoloxía lingüística gramatical básica.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1.</p>
		<p>LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Utiliza terminoloxía lingüística gramatical básica.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1.</p>
		<p>LGB4.1.4. Sinala o xénero e</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Utiliza terminoloxía lingüística e</p>	<p>Observación directa.</p>	<p>T2, T3.</p>



			número de palabras dadas.		gramatical básica.	Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.</li> </ul>	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL, CSC, CCEC	Coñece e aplica normas ortográficas sinxelas.	Observación directa.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego.</li> <li>• B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación</li> </ul>	B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.  B4.3. Recoñecer a	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.	CCL, CAA	Recoñece a relación entre son e grafía.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do	T1, T2, T3.

	da escritura.	relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.				alumnado.	
			LGB4.3.2. Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	CCL, CAA	Recoñece a relación entre son e grafía.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• h</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.</li> </ul>	B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	CCL, CCEC	Recoñece a relación entre son e grafía.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.	T1, T2, T3.

<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• h</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</li> </ul>	<p>B4.5. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.</p>	<p>LGB4.5.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.</p>	<p>CCL, CAA</p>	<p>Compara aspectos básicos das linguas que coñece.</p>	<p>Observación directa.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.</li> <li>• B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</li> </ul>	<p>B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.</p>	<p>LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.</p>	<p>CCL, CAA, CCEC</p>	<p>Recrea e reescribe diferentes textos.</p>	<p>Observación directa.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
			<p>LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento</p>	<p>CCL, CCEC</p>	<p>Recrea e reescribe diferentes textos.</p>	<p>Observación directa.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

			da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</li> </ul>	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	CCL, CCEC, CD	Le de forma adecuada diferentes textos.	Observación directa.	T2, T3.
			LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	CCL, CCEC, CD	Le de forma guiada diferentes textos.	Observación directa.	T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar</li> </ul>	B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos	LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e	CCL, CCEC, CSC	Recrea e compón poemas sinxelos a partir de modelos.	Observación directa.	T3.

	sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	dados.	relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• d</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.</li> </ul>	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	CCL	Participa en dramatizacións de textos literarios.	Observación directa.	T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</li> </ul>	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	CCL, CSC, CCEC	Valora a literatura en calquera lingua.	Observación directa.	T3.

<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• d</li> <li>• e</li> <li>• o</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.</li> <li>• B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.</li> </ul>	B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.6.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL, CCEC	Amosa interese e respeto polas diferenzas culturais.	Observación directa.	T1, T2, T3.
--	---	--	--	-----------	--	----------------------	-------------

**MATEMÁTICAS**

Obx	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTANDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTO O INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	TEMPORALIZACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> <li>• g</li> <li>• e</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos,</li> </ul>	B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso	CMCT, CCL	Resolve problemas sinxelos.	Observación directa. Intercambio orais	T1, T2, T3.

	explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	seguido para resolver un problema.			co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</li> </ul>	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	CMCT, CAA	Desenvolve e cultiva as actitudes persoais polo traballo.	Observación directa.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> <li>• i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.</li> </ul>	B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución	MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	CMCT, CD, CAA	Utiliza os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	Observación directa.	T1, T2, T3.

		de problemas.					
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• e</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.1. Números naturais ata o 999.</li> <li>• B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.</li> <li>• B2.3. Equivalencias entre elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas</li> <li>• B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</li> <li>• B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.</li> <li>• B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.</li> <li>• B2.7. Redondear, aproximar e estimar.</li> <li>• B2.8. Construción de series</li> </ul>	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.	CMCT, CCL	Lee e ordena os números enteiros.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2, T3.



	ascendentes e descendentes.						
			MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	CMCT, CAA	Lee e ordena os números enteiros.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
			MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	CMCT, CAA	Lee e ordena os números enteiros.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· e</li> <li>· g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B2.9. Números pares e impares.</li> <li>· B2.10. Identifica e relaciona os</li> </ul>	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en	CMCT	Interpreta diferentes tipos de números.	Observación directa. Intercambio orais	T1, T2, T3.

	<p>números ordinais do 1º ao 10º.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</li> <li>• B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.</li> </ul>	situacións da vida cotiá.	contextos reais.			co alumno/a.	
						<p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	
			MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	CMCT, CAA, CCL	Interpreta diferentes tipos de números.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2, T3.
MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT	Interpreta diferentes tipos de números.	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	T1, T2, T3.			

						alumnado.	
			MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.	CMCT	Interpreta diferentes tipos de números.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</li> <li>• B2.13. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</li> <li>• B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas.</li> <li>• B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da</li> </ul>	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	CMCT, CAA	Realiza operacións e cálculos numéricos para a resolución de problemas.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
			MTB2.3.2. Realiza cálculos	CMCT, CAA	Realiza operacións e cálculos	Observación directa.	T1, T2, T3.

	<p>suma.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.16. Proba da resta.</li> <li>• B2.17. Cálculo de multiplicacións.</li> <li>• B2.18. Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas...</li> <li>• B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación.</li> <li>• B2.20. Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións.</li> </ul>		<p>numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.</p>		<p>numéricos para a resolución de problemas.</p>	<p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	
			<p>MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.</p>	<p>CMCT, CAA</p>	<p>Realiza operacións e cálculos numéricos para a resolución de problemas.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.</li> </ul>	<p>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p>	<p>CMCT, CAA</p>	<p>Identifica e resolve problemas da vida cotiá.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Intercambio orais co alumno/a.</p> <p>Probas escritas.</p> <p>Revisións dos</p>	<p>T1, T2, T3.</p>

		dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.				traballos do alumnado.	
			MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT, CSIEE, CAA	Identifica e resolve problemas da vida cotiá.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
• g	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</li> <li>• B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</li> <li>• B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</li> </ul>	B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, metro e centímetro como unidades de lonxitude.	MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, metro e centímetro como unidades de lonxitude.	CMCT	Coñece e utiliza as medidas de lonxitude.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T3.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</li> <li>B3.5. Realización de medicións.</li> </ul>						
		B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	CMCT	Coñece e utiliza as diferentes medidas de peso.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T2.
		B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	CMCT	Coñece e utiliza as diferentes medidas de capacidade.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T2,
<ul style="list-style-type: none"> <li>b</li> <li>g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano.</li> <li>B3.7. Lectura en reloxos</li> </ul>	B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas	MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	CMCT	Coñece as unidades básicas temporais.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas.	T1, T2, T3.

	analóxicos e dixitais	da vida diaria..				Revisións dos traballos do alumnado.	
			MTB3.4.2 Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.	CMCT, CAA	Coñece as unidades básicas temporais.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.</li> <li>· B3.9. Manexo de prezos de artigos cotiáns</li> <li>· B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes.</li> </ul>	B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como	CMCT, CAA, CSC	Coñece o valor e as equivalencias sobre as diferentes moedas.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T3.

			figuradas.				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.11. Resolución de problemas de medida.</li> </ul>	<p>B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.</p>	<p>CMCT, CAA</p>	<p>Identifica e resolve problemas da vida cotiá.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T2, T3.</p>
			<p>MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.</p>	<p>CMCT, CAA, CSIEE</p>	<p>Identifica e resolve problemas da vida cotiá.</p>	<p>Observación directa. Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.</p>	<p>T1, T2, T3.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas.</li> <li>• B4.2. Eixes de simetría.</li> </ul>	<p>B4.1. Identificar e completar figuras simétricas.</p>	<p>MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de</p>	<p>CMCT</p>	<p>Identifica e completa figuras simétricas.</p>	<p>Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.</p>	<p>T3.</p>



			simetría.			Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.3. Identificación e comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados.</li> <li>• B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno.</li> <li>• B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo.</li> </ul>	B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	CMCT, CAA	Nomea un polígono segundo o seu número de lados.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera.</li> <li>• B4.7. Formación</li> </ul>	B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	CMCT, CAA	Discrimina prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos	T3.

	de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.					traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos.</li> <li>· B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.</li> </ul>	B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	CMCT, CAA	Interpreta representacións espaciais.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T3
<ul style="list-style-type: none"> <li>· b</li> <li>· g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas.</li> </ul>	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	CMCT, CAA	Identifica e resolve problemas da vida cotiá.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T3
			MTB4.5.2. Reflexiona sobre o				

		problemas.	procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CSIEE	vida cotiá.	Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas.</li> <li>• B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.</li> </ul>	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	CMCT, CAA	Recolle e rexistra unha información cuantificable a través de gráficas e táboas.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.  Probas escritas.  Revisións dos traballos do alumnado.	T1, T2, T3.
				MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de	CMCT, CAA	Recolle e rexistra unha información cuantificable a través de gráficas e táboas.	Observación directa.  Intercambio orais co alumno/a.

			gráficos.			Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• g</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.</li> </ul>	B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	CMCT, CAA	Realiza estimacións e situacións de azar usando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	Observación directa. Intercambio orais co alumno/a. Probas escritas. Revisións dos traballos do alumnado.	T3
<b>VALORES SOCIAIS E CIVICOS</b>							
<b>OBXECTIVOS</b>	<b>CONTIDOS</b>	<b>CRITERIOS DE AVALIACIÓN</b>	<b>ESTANDARES DE APRENDIZAXE</b>	<b>COMPETENCIAS CLAVE</b>	<b>GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN</b>	<b>PROCEDEMENTO/INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN</b>	<b>TEMPORALIZACIÓN</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.1. O autoconhecimento</li> </ul>	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun	VSCB1.1.1. Recoñece e	CSC,	Crea unha imaxe positiva	Observación	T1, T2, T3

	<p>· autopercepción. A · imaxe dun · mesmo/a. As · calidades · persoais. A · percepción das · emocións. O · recoñecemento · das emocións. A · linguaxe · emocional.</p>	mesmo/a en base ás autopercepcións e autodescripción de calidades.	describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	CCL	dun mesmo.	directa.  Intercambios orais co alumno/a.	
<p>· a · m</p>	<p>· B1.2. As · emocións. Identificación, recoñecemento, expresión verbalización. e · Asociación pensamento-emoción. · B1.3. O · autocontrol. A · regulación dos · sentimentos. As · estratexias de · reestruturación · cognitiva.</p>	B1.2.Estruturar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	CSC , CSIEE	Estructura un pensamento efectivo.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
			VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	CSIEE, CAA	Estructura un pensamento efectivo.	Intercambios orais co alumno/a.	
			VSCB1.2.3. Realiza un	CCL,	Estructura un pensamento	Intercambios orais	T1, T2, T3

			adecuado recoñecement o e identificación das súas emocions.	CSIEE	efectivo.	co alumno/a.	
			VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CCL, CSC	Estructura un pensamento efectivo.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3
• b	• B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilida des durante a colaboración.	CSC , CSIEE	Desenvolve o propio potencial mantendo unha motivación e forzándose para os logros de éxitos.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3
			VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de	CSC , CAA	Desenvolve o propio potencial mantendo unha motivación e	Intercambios orais co alumno/a. Observación	T1, T2, T3

			persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.		forzándose para os logros de éxitos.	directa.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.</li> </ul>	<p>B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.</p>	<p>VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.</p>	CSC, CSIEE	Adquire capacidades para tomar decisións ante os problemas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3
			<p>VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.</p>	CSC, CSIEE	Adquire capacidades para tomar decisións ante os problemas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> <li>• c</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.</li> </ul>	<p>B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.</p>	<p>VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.</p>	CSIEE, CSC	Desenvolve a autonomía e a capacidade de emprendemento.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
			<p>VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de</p>	CSC, CCL	Desenvolve a autonomía e a capacidade de emprendemento.	Intercambios orais co alumno/a. Observación	T1, T2, T3

			convivencia.			directa.	
• m	• B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	CCL, CSC, CSIEE	Expresa opinións, sentimentos e emocións a través das diferentes linguaxes.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
			VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	CAA, CSIEE	Expresa opinións, sentimentos e emocións a través das diferentes linguaxes.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
			VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	CCL, CSC	Expresa opinións, sentimentos e emocións a través das diferentes linguaxes.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
• m • e	• B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con	B2.2. Empregar a aserción.	VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe	CCL, CSC	Emprega a aserción.	Intercambios orais co alumno/a.	T1, T2, T3



	argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.		positiva.			Observación directa. Rexistro anecdótico.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• c</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.</li> </ul>	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	CSC	Establece relacións interpersoais positivas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
<ul style="list-style-type: none"> <li>• a</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.</li> <li>• B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.</li> </ul>	B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	<p>VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.</p> <p>VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.</p>	CSC, CSIEE	Actúa con tolerancia respectando as diferenzas.	Observación directa.	T1, T2, T3
				CSC, CSIEE	Actúa con tolerancia respectando as diferenzas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3

<ul style="list-style-type: none"> <li>• c</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.</li> </ul>	<p>B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.</p>	<p>VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.</p>	<p>CSC, CSIEE</p>	<p>Contribúe a mellora do clima do grupo.</p>	<p>Observación directa. Registro anecdótico.</p>	<p>T1, T2, T3</p>
			<p>VSCB2.5.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.</p>	<p>CSC, CSIEE</p>	<p>Contribúe a mellora do clima do grupo.</p>	<p>Observación directa. Registro anecdótico.</p>	<p>T1, T2, T3</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• b</li> <li>• m</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do</li> </ul>	<p>B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	<p>VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.</p>	<p>CSC, CSIEE</p>	<p>Resolve problemas.</p>	<p>Observación directa. Registro anecdótico.</p>	<p>T1, T2, T3</p>

	<p>diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.</p> <p>• B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.</p>						
		<p>B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	<p>VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.</p>	<p>CSC, CSIEE</p>	<p>Resolve problemas.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Rexistro anecdótico.</p>	<p>T1, T2, T3</p>
<p>• b</p>	<p>• B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación</p>	<p>B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando</p>	<p>VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a</p>	<p>CAA, CSIEE, CSC</p>	<p>Traballa en equipo.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Rexistro anecdótico.</p>	<p>T1, T2, T3</p>

	<p>equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>• B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	condutas solidarias.	aprendizaxe.				
		B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	Traballa en equipo.	Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
• a	• B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	CCL, CSC	Implícase na elaboración e no respecto das normas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro	T1, T2, T3

	grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.				anecdótico.	
		B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	CSC, CSIEE	Implícase na elaboración e no respecto das normas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
		B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula	CCL, CSC, CSIEE	Implícase na elaboración e no respecto das normas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3

		universais.					
		B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	Implícase na elaboración e no respecto das normas.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
• c	• B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en unha oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	CSC, CSIEE	Participa activamente na vida cívica.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
		B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e	VSCB3.4.2. Escoita as razón das persoas coas	CCL, CSIEE, CSC	Participa activamente na vida cívica.	Intercambios orais co alumno/a. Observación	T1, T2, T3

		democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.			directa. Registro anecdótico.	
		B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	CSC, CSIEE	Participa activamente na vida cívica.	Intercambios orais naco alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
		B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en	VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta	CSC, CCL	Participa activamente na vida cívica.	Intercambios orais naco alumno/a. Observación directa. Registro	T1, T2, T3

		oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	os sentimentos básicos das partes.			anecdótico.	
• a	• B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.	CSC, CCAC	Analiza a vida persoal e a necesidade de preservar os dereitos á alimentación.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Revisión dos traballos dos nenos/as.	T1, T2, T3
		B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade	CSC, CL, CSIEE	Analiza a vida persoal e a necesidade de preservar os dereitos á alimentación.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3



			de xogar.				
		B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	CSC	Analiza a vida persoal e a necesidade de preservar os dereitos á alimentación.	Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
• d • m	• B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade e entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC, CCL	Participa activamente na vida cívica.	Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independente mente do seu sexo.	CSC, CSIEE	Participa activamente na vida cívica.	Observación directa. Rexistro anecdótico.	T1, T2, T3

<ul style="list-style-type: none"> <li>• c</li> <li>• k</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• B3.9. Hábitos de prevención de enfermedades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.</li> <li>• B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.</li> </ul>	<p>B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de prever accidentes domésticos.</p>	<p>VSCB3.7.1. Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de prever accidentes domésticos.</p>	CSIEE	Toma medidas preventivas para evitar accidentes domésticos.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3
			<p>VSCB3.7.2. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.</p>	CCL, CSIEE	Toma medidas preventivas para evitar accidentes domésticos.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa. Registro anecdótico.	T1, T2, T3
			<p>VSCB3.7.3.Ex presa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.</p>	CCL, CSC	Toma medidas preventivas para evitar accidentes domésticos.	Intercambios orais co alumno/a. Observación directa.	T1, T2, T3

## 5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

A incorporación das competencias básicas no currículo da educación primaria require reconsiderar a práctica educativa para permitirlle ó alumnado integrar as súas aprendizaxes relacionándoas con diferentes tipos de contidos e poder usalos e aplicalos a situacións e contextos variados. Tendo en conta os estándares da nova lei reflexados nas táboas anteriores.

Consecuentemente, a práctica educativa debe:

- Salientar as aprendizaxes básicas e seleccionar os contidos máis relevantes para acadar as competencias.
- Dotar os contidos dun enfoque integrador promovendo a globalización.
- Centrarse na funcionalidade, orientando as aprendizaxes cara á súa aplicación.
- Procurar que o alumnado aprenda a aprender.
- Fomentar habilidades para a busca, selección, procesamento, tratamento e comunicación da información.
- Partindo desto levaranse a cabo as seguintes estratexias metodolóxicas:
  - Desenvolvemento en espiral e globalización.
  - Metodoloxía activa que potencie a construción de aprendizaxes significativas.
  - Atender á diversidade do alumnado.

Participación activa e dinámica dos alumnos. A adquisición da competencia en comunicación lingüística na Etapa de Educación primaria céntrase no uso social da lingua en diferentes contextos: privado, público, familiar e escolar. Arredor deste fío conductor articúlanse os contidos en diferentes bloques.

Escoitar e falar, comezan ca escoita do texto narrativo. A lectura complétase co traballo de comprensión lectora (antes e despois de ler). Ademais das preguntas directas

sobre o texto, plantéxanse actividades de valoración do texto, encamiñadas a que os alumnos desenrolen as destrezas orais necesarias nun contexto escolar.

Como repaso dos coñecementos adquiridos no primeiro curso, algúns contidos céntranse na lectoescritura, en asociación o son e graffía. A educación Literaria agrupa os contidos relacionados ca lectura e interpretación de textos literarios. Ofrécense diferentes textos poéticos con ritmo y rima, tendo en conta as graffías que xa poden ler os alumnos.

Estes textos favorecen unha experiencia placenteira ca lectura e axudan a crear o hábito lector.

As matemáticas na Educación Primaria concíbense como un conxunto de saberes que permiten obter información numérica e xeométrica do contorno para analizar situacións e obter conclusións que non estaban explícitas.

Partirase da propia experiencia dos alumnos/as, por iso débese comezar por situacións reais e próximas ó neno. Este debe ser un principio permanente en tódalas unidades.

A aprendizaxe producirase a través da interacción cos alumnos/as en diversos tipos de agrupamentos dependendo da actividade a realizar (individuais, en parella, en grupo...) Estimularase a participación nas actividades e evitarase todo tipo de discriminación

e isto servirá para estimular a súa autoestima e fomentarse a aprendizaxe colaborativa.

Adecuaranse as aprendizaxes ás posibilidades de cada neno/a e ao seu ritmo madurativo. As actividades de motivación servirán para descubrirlos coñecementos e experiencias previas. As actividades de reforzo e ampliación axustarán o proceso ás necesidades dos distintos alumnos. A adquisición da competencia cultural e artística na Educación Primaria céntrase no achegamento e aprecio de diferentes manifestación culturais e artísticas para utilizalas como fonte de enriquecemento persoal, e no espertar da sensibilidade cara a estas como parte da cultura universal.

En caso necesario faranse actividades de reforzo con contidos básicos para aqueles nenos que o necesiten e tamén se plantexarán actividades de ampliación para os nenos que destacan. Ben, a través de tarefas para a casa o na aula.

Seguindo a línea do ano pasado participaremos no contrato programa na mesma dirección (excelencia educativa , continuaremos coas matemáticas, pero tamen nas

linguas).

## **6. MATERIAIS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.**

Os recursos empregados na aula para as diferentes áreas serán: os libros de texto (Matemáticas-editorial -SM, Lingua galega-SM e Lengua castellana- SM, ICiencias da Natureza e Ciencias Sociais- Edelvives) coas guías correspondentes, diferentes contos da biblioteca de aula ,fichas de ampliación das distintas áreas,fichas de reforzo nos casos necesarios, material audiovisual (C.D,vídeo,D.V.D e a propia aula virtual do centro.). Tamén está programada algunha sesión na aula de informática e a asistencia á biblioteca do centrose a situación do COVID -19 nos permite movernos polo centro.

A aula de segundo dispón dun encerado dixital e un canón para poder realizar distintas actividades , fomentando o uso das TIC, incluíndo aquí o uso da aula virtual.

Outros materiais de aula son :

-Cadernos de fichas de ortografía, de cálculo e de problemas.

-Libros de lectura persoais dos alumnos.

-Libros da biblioteca da aula.

-Libros da biblioteca do centro.

-Fichas elaboradas polas profesoras.

-Diccionarios.

-Xornais.

-Revistas.

-Vídeos, CDs, DVDs

-Enciclopedias.

-Ordenador da aula.

-Programas educativos interactivos

-Ademais destes, os recursos que se empregarán serán traballos manuais feitos na aula co fin de aprender creando.

-Moedas e billetes de xoguete.

-Cartolinas, tesoiras e rotuladores.

-Xogos da aula.

-Reloxo da aula.

-Regra.

-Plastilina.

-Calendarios

## **7. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO**

Para a avaliación xeral das áreas por trimestre teranse en conta os seguintes puntos coa porcentaxe indicada:

- Probas obxectivas: 30%
- Traballo diario (cadernos, exercicios de reforzo e ampliación, lecturas, traballos específicos de ampliación...): 50%
- Participación: 10%
- Comportamiento :10%

## 8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Igualmente hai que establecer instrumentos que permitan valorar a eficacia da propia proposta pedagóxica.

Para aplicar a avaliación faremos una revisión trimestral dos seguintes elementos curriculares que necesitaremos comprobar:

- Obxectivos
- Contidos
- Metodoloxía
- Actividades ou proxectos que se realicen no centro.
- Criterios de avaliación.
- O contexto do centro: se todo o anterior se corresponde ao contexto do centro e este se modifica, terán que modificarse tamén os seus elementos anteriores.

Para avaliar tanto o proceso de ensino como a práctica docente, seguirase unha lista de control na cal se contemplarán os seguintes parámetros:

<b>Lista de control ou autoavaliación do profesorado</b>	<b>Si</b>	<b>Non</b>	<b>Ás veces</b>
Realizouse a programación de aula secuenciando os contidos e actividades segundo o previsto?			
Establecéronse criterios de avaliación e indicadores acorde cos obxectivos e contidos establecidos e secuenciados?			
Producíronse desordenes, altercados, descontrol, etc, durante o desenvolvemento das sesións?			
Analizáronse as causas?			

Solucionáronse?			
Damos información ao longo de todo o proceso de E-A?			
Foi suficiente e eficaz?			
Establecemos a posibilidade de seguir distintos ritmos de aprendizaxe?			
Establecemos as correspondentes adaptacións ordinarias específicas?			
Tívoase a axuda suficiente, tanto no deseño das adaptacións como na realización do plan cos alumnos con necesidades educativas específicas do DO/PT/educadores?			
Establecéronse as pertinentes actividades de ampliación e reforzo para os alumnos que teñen dificultades para alcanzar os obxectivos mínimos?			

## 9. DESEÑO DE AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

Tendo en conta os procedementos e os instrumentos de avaliación: Observación directa, probas escritas, rexistros sistemáticos e rexistros anecdóticos, partiremos para cada alumno dun rexistro individual para cada unha das áreas a través dunhas probas escritas sen deixar de lado os outros instrumentos.



	SI	NO
ESCRIBE NOME E APELIDOS		
ESCRIBE PALABRAS DICTADAS		
SABE LEER PALABRAS		
COÑECE OS NÚMEROS ATA O 99		
RESOLVE PROBLEMAS SINXELOS DUNHA OPERACIÓN		
SUMA SEN LEVADA		
SUMA CON LEVADA		
RESTA SEN LEVADA		
AGARRA BEN O LAPIS		
DEBUXA O CORPO HUMANO COMPLETO		
COLOREA POR DENTRO		
LATERALIDAD	zurdo	destro

Así mesmo revisaremos os informes para ter en conta a información que alí reflexa e fixarémonos nos seguintes puntos:

<b>DESENVOLVIMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE</b>
<b>INFORMES PREVIOS</b>
<b>MEDIO SOCIOCULTURAL</b>
<b>OUTRAS INFORMACIÓN</b>

## 10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL.

Entenderase a atención á diversidade como un concepto amplo de acción educativa que intenta dar resposta ás dificultades de aprendizaxe do alumnado e ás necesidades educativas que delas se desprenden, as necesidades derivadas de problemas de adaptación socioeconómica, alumnado de altas capacidades, alumnado procedente do estranxeiro, alumnado con dificultades emocionais, alumnado con nee... que se poidan presentar ao longo do curso.

A primeira medida de atención á diversidade será o reforzo educativo na aula impartido polo propio mestre, adaptando os recursos e a metodoloxías ás características dos alumnos e alumnas e ás súas necesidades, que serán avaliadas de xeito individualizado. Se estas medidas ordinarias non foran suficientes, pediríase a través do departamento de orientación a intervención dos mestres especialistas en pedagogía terapéutica e/ou audición e linguaxe, así como as valoracións pertinentes, como corresponde co Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

As medidas ordinarias que se tomarán como atención á diversidade son:

- Medidas de organización da aula que se consideren máis oportunas, como potenciar o traballo en grupos, heteroxéneos en capacidades e intereses ou a titoría entre iguais.
- Reforzo por parte doutros mestres.
- Adaptación da secuenciación e ritmo dos contidos a traballar:
  - Axuste dos tempos das actividades.
  - Adaptacións dos recursos
  - Atención individualizada.
  - Organización dos espazos e materiais.
  - Actividades de reforzo de contidos.
  - Actividades de ampliación de contidos.

Dentro da atención á diversidade contemplamos:

- A programación de aula do 2º nivel que incluíra as actividades de recuperación e os reforzos para acadar dita recuperación.
- O tutor ou titora efectuará un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe dos seus alumnos e alumnas para detectar dificultades e necesidades co obxecto de buscar respostas educativas axeitadas e solicitar os oportunos asesoramentos e apoios (departamento de orientación, xefatura de estudos, comisión de coordinación pedagóxica...). Dito seguimento reflectirase no anecdotario de cada alumno, de maneira excepcional en casos destacados.

Tanto dende a aula como dende o centro teremos que:

- Adaptarnos ás características individuais e sociais de cada alumno ou alumna.
- Ofrecer unha cultura común, respectando as peculiaridades de cada cultura propia.
- Adoptar una metodoloxía que favoreza a aprendizaxe de todo o alumnado na súa diversidade.
- Partir dunha avaliación inicial do alumnado en cada núcleo de aprendizaxe que permita detectar os seus coñecementos previos, para facilitar a significatividade dos novos contidos que se deben aprender.

Para elo teremos en conta as seguintes **estratexias**:

- Adoptar organizacións flexibles dentro da aula, para potenciar o traballo con grupos heteroxéneos de alumnos e alumnas.
- Realizar as medidas de atención á diversidade (reforzo educativo, adaptacións curriculares significativas e grupos flexibles) necesarias para asegurar que se poida manter unha escola na que teñan cabida todos, sexan cales fosen as súas necesidades educativas ou intereses persoais específicos.

Para conseguir isto teremos en conta os seguintes **recursos**:

- Fichas de reforzo e ampliación de cada unidade.
- Fichas de comprensión lectora.

No marco dun ensino comprensivo preténdese como dixemos con anterioridade, unha educación integradora que recoñeza a diversidade da poboación escolar e dea resposta ás diversas necesidades educativas mediante as adaptacións ós diferentes estilos de aprendizaxe dos alumnos e das alumnas.

Nas aulas de segundo de primaria contamos con algún casos que son preciso integrar na programación deste ano posto que afectarán a marca do ensino aprendizaxe.

Na aula de 2º presentase con dúas alumnas que non flexibilizaron o ano pasado precisarán atención específica de P.T. e A.L.

En dita clase faremos especial mención a dous casos de rotacismo e 3 de ceceo, un nenos con problemas con dicción difusa, outro co mesmo caso e pídesse reforzó dentro e fóra da aula para reforzar a lectro escritura.

## 11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

O 2º curso de educación primaria ten previsto participar en todas actividades propostas polo centro, polo equipo de normalización lingüística, pola biblioteca, polo equipo de actividades extraescolares así coma polos diferentes departamentos.

Tamén se terán en conta as propostas do concello de Lousame e outros organismos, valorando se se participa nelas ou non.

No mes de outubro farase una reunión de nivel para concretar a proposta de saídas que se farán neste curso:

### **Actividade nº 1: ANDAINA DE FIN DE CURSO.**

OBXECTIVOS:

- Promover a convivencia.
- Coñecer a realidade da súa contorna.

TEMPORALIZACIÓN: xuño .

LUGAR DE REALIZACIÓN: Desde Toxosoutos ata Cabanacán (Lousame)

REPERCUSIÓNS ECONÓMICAS: pendentes do custo de autobús. Se este non supuxera

custo ningún, a actividade sería gratuíta.

ALUMNADO PARTICIPANTE: Alumnado de 2º de Primaria.

RESPONSABLES:

Isaura García Rial, mestra de 2º. Logo solicitaremos persoal de apoio.

### **Actividade nº 2: SAÍDA A SANTIAGO)**

OBXECTIVOS:

- Promover a convivencia.
- Poñer en práctica o proxecto Da máquina do tempo de xeito anual.

TEMPORALIZACIÓN: Un día do mes de febreiro.

LUGAR DE REALIZACIÓN: Santiago

REPERCUSIÓNS ECONÓMICAS: A actividade pagarana os pais.

ALUMNADO PARTICIPANTE: Alumnado de 2º de Primaria.

RESPONSABLES:

Isaura García Rial, mestra de 2º. Logo solicitaremos persoal de apoio.

### **Actividade nº 4: SAÍDA AO CINE ( SANTIAGO)**

OBXECTIVOS:

- Promover a convivencia.
- Acudir a un estreno dunha película infantil

TEMPORALIZACIÓN: Última semana de decembro.

LUGAR DE REALIZACIÓN: Santiago.

REPERCUSIÓNS ECONÓMICAS: A cargo dos pais.

ALUMNADO PARTICIPANTE: Alumnado de 2º de Primaria.

RESPONSABLES: Isaura García Rial, mestra de 2º. Logo solicitaremos persoal de apoio ( outros profesores que impartan clase no ciclo).

### **Actividade nº5: ASISTENCIA A ACTIVIDADES DIDÁCTICAS PROPOSTAS POLO CONCELLO DE LOUSAME.**

OBXECTIVOS: Gozar de actividades lúdicas con fins educativos.

TEMPORALIZACIÓN: Ao longo do curso.

LUGAR DE REALIZACIÓN: Concello de Lousame.

REPERCUSIÓNS ECONÓMICAS: Por determinar.

ALUMNADO PARTICIPANTE: 2º de Educación Primaria.

RESPONSABLES: Isaura García Rial mestra de 2º. Logo solicitaremos persoal de apoio (outros profesores que impartan clase no ciclo).

**Actividade nº6: PARTICIPACIÓN NAS CONMEMORACIÓNS DAS CELEBRACIÓNS DE OBRIGADO CUMPRIMENTO SEGUNDO A ORDE DO 25 DE XUÑO DO 2020OU PROPOSTAS POLO EQUIPO DE ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES, O EQUIPO DE DINAMIZACIÓN LINGÜÍSTICA E O EQUIPO DE BIBLIOTECA.**

OBXECTIVOS: Darse conta de feitos, valores ou personaxes que ensalzan ditas datas.

TEMPORALIZACIÓN: Ao longo do curso.

LUGAR DE REALIZACIÓN: O propio centro.

REPERCUSIÓNS ECONÓMICAS: Non ten.

ALUMNADO PARTICIPANTE:2º de Educación Primaria.

RESPONSABLES: Isaura García Rial, mestra de 2º.Logo solicitaremos persoal de apoio (outros profesores que impartan clase no ciclo).

Períodos de vacacións:

1. Nadal: desde o día 23 de decembro de 2020 ata o día 7 de xaneiro de 2021, ambos inclusive.
2. Entroido: días 15, 16 e 17 de febreiro de 2021.
3. Semana Santa: desde o día 27 de marzo ata o 5 de abril de 2021, ambos inclusive.

Conmemoracións 1. Durante o curso escolar celebraranse, como mínimo, as seguintes conmemoracións:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2021: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día Internacional da Educación. – 30 de xaneiro de 2021: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 8 ao 12 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde. – Entre o 19 ao 23 de abril de 2021: Semana

do Libro. – 2 de maio de 2022: Día Internacional contra o Acoso Escolar.

– 9 de maio de 2022: Día de Europa.

– Do 10 ao 14 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas. – 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Ambiente

Para levar a cabo todas as actividades propostas teránse en conta todas as medidas de prevención establecidas no protocolo de actuación fronte ao estado de alarma sanitario orixinado polo COVID-19. Sempre e cando a situación o permita, senón serán anuladas.

## 12. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

A avaliación da propia programación axúdanos a obter información para realizar modificacións dos aspectos recollidos nela como as actividades propostas, a metodoloxía, a temporalización, as agrupacións do alumnado... co fin de favorecer unha evolución favorable dos/as alumnos/as.

O seguimento da actividade lectiva será recollido no diario de clase, nel detállase o avance e progresión nas distintas áreas da programación didáctica, esta ferramenta de traballo permite comprobar se o programado inicialmente na programación didáctica se está a desenvolver segundo o pautado ou realízanse modificacións.

Ao finalizar do curso elaboraremos a memoria final na que se recollerán todas as modificacións levadas a cabo durante o curso.

Utilizaremos os seguintes instrumentos para avaliar a propia programación e a práctica docentes:

<b>AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN</b>	<b>Si</b>	<b>Non</b>
Comprobamos a coherencia entre obxectivos, contidos, actividades de aprendizaxe e avaliación.		
Xurdiu algún problema que non se previu?		

Resultou axeitado o material empregado?		
Espertou o interese dos alumnos?		
Utilizáronse actividades axeitadas?		
As actividades espertaron o interese dos alumnos?		
A maior parte dos alumnos aprenderon o previsto de acordo aos obxectivos?		
<b>OBSERVACIÓNS</b>		
Como se resolveron os problemas que xurdiron?		
Que actividades causaron problemas?		
Que actividades conviría cambiar ou suprimir?		

### 13. ACCIÓNS DE EDUCACIÓN EN VALORES E DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

Coa nova lei educativa, a L.O.M.C.E., o que a L.O.E denominaba Educación en valores pasan a chamarse Elementos transversais.

Os Elementos transversais non aparecen asociados a ningunha materia nin área concreta de coñecemento, senón a todas. Deste xeito, son contidos que deben desenvolverse dentro das áreas curriculares. Ademais, son contidos relativos



principalmente a valores e actitudes pretendendo que o alumnado sexa capaz de elaborar os seus xuízos críticos ante os posibles problemas. Por tanto, debido á súa importancia, algúns deles serán traballados neste nivel e así o plasmaremos nesta programación.

Os valores que se tratarán interdisciplinarmente ao longo do curso serán os seguintes:

- Educación Moral e Cívica: dende a propia práctica educativa, axudarase a promover actitudes de tolerancia e respecto a través de actividades que fomenten a reflexión e a diversidade de puntos de vista entre o alumnado. Do mesmo xeito, o feito de levar a cabo unha metodoloxía onde se desenvolva non só a persoa

- A nivel individual senón en relación co grupo-clase, da lugar a que se xeren actitudes de colaboración e coordinación nesas pequenas comunidades de aprendizaxe.

- Educación para a Paz: preténdese que o alumnado adquira actitudes que favorezan a resolución pacífica de conflitos entre o mesmo e tamén cara a realidade social. De igual modo, como acontecemento significativo, traballarase o Día da Paz co alumnado, sen que isto supoña o tratamento exclusivo destes contidos neste día, senón que será no día a día da clase, é dicir, na convivencia entre o alumnado onde se adquiran ditos valores e actitudes.

Educación para a saúde e a calidade de vida: dende a práctica educativa, búscase que o alumnado sexa consciente da necesidade do coidado da súa saúde, o que levará unha determinada calidade de vida. Así, a través dos contidos tratados a través de diversas unidades didácticas como os deportes, o corpo humanos, os sentidos... traballarase os hábitos de vida saudables e os coidados do corpo humano.

Educación para a Igualdade de Oportunidades entre sexos: no desenvolvemento da programación procurarase o non tratamento diferenciado entre os alumnos e as alumnas á hora de deseñar as actividades. De igual modo, pretenderase que o alumnado adquira actitudes e valores de non discriminación por razón de sexos, e a necesidade de igualdade no tratamento de determinados aspectos e contidos. Así, por exemplo, respecto á Unidade didáctica 5, que trata a familia, non se establecerán diferenzas na realización das tarefas domésticas segundo o sexo da persoa.

Educación para o Ocio: búscase que o alumnado saiba desenvolver a capacidade de

aproveitar o tempo de lecer en actividades que fomenten o desenvolvemento persoal.

Educación Ambiental: durante o desenvolvemento da programación traballarase aspectos relacionados co contorno e o coidado do mesmo, potenciando no alumnado o respecto pola natureza. Ademais, afondarase en conceptos como a contaminación, a reciclaxe,... e os procedementos e actitudes que se necesitan para afrontar responsabilidades cara o coidado medio ambiente.

Educación Sexual: preténdese que o alumnado coñeza e aprecie os aspectos biolóxicos, emocionais e sociais da sexualidade, así como os papeis sexuais femininos e masculinos no exercicio da sexualidade como unha actividade de plena comunicación entre as persoas.

Educación Viaria: directamente relacionada con este contido transversal por tratar a seguridade viaria (sinais de tráfico e normas de circulación para os peóns)

Educación para o Consumidor: dende a práctica docente procurase que o alumnado adquira a capacidade de emitir xuízos críticos sobre a información que pode atopar non só nos medios de comunicación (televisión, radio, internet...) se non tamén aquela que se expón dende a realidade máis próxima.

Educación para a convivencia con nenos e nenas con dificultades de aprendizaxe ou trastornos, a finalidade é que os compañeiros e compañeiras coñezan as dificultades con que se enfrenta diariamente estes nenos e nenas e así poder comprender, axudar e colaborar.

Dende as propias áreas, débese fomentar ditos valores, de aí a idea fundamental de interdisciplinabilidade que se debe dar da relación entre tódalas áreas e materias curriculares. Polo tanto, con dita interdisciplinabilidade preténdese que o alumnado non cree na súa mente compartimentos estancos, senón que saiba relacionar o traballado nas diferentes materias e atope unha aplicación das aprendizaxes alcanzadas na vida diaria.

Para contribuir ao Plan de Convivencia do centro teremos en conta a importancia de potenciar a convivencia na escola, realizando un traballo sistemático, tanto nas horas de titoría como en calquera momento que a situación o precise. As actividades que se leven a cabo estarán en coordinación coa Comisión de Convivencia do centro:

Sesións de titoría de cada aula.

Actividades relacionadas coas conmemoracións que hai ao longo do ano, dereitos,

deberes e lexislación (calendario escolar).

Visitas a lugares relacionados co mercado na lexislación, posta en práctica ou execución de normativas, vixilancia... así como a preparación das mesmas.

Aportar as pautas a seguir na resolución de conflitos.

Tentarase promover a educación en valores e traballaremos aspectos como :

- A igualdade de oportunidades entre os sexos. A educación para a paz.
- A educación para a saúde.
- A educación para o consumo responsable.
- A educación para a convivencia e o respecto.
- coidado e o repeto do medio.

#### **14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC DO CENTRO.**

Algunhas das actividades realizadas na aula terán como obxectivo o fomento das novas tecnoloxías. A continuación fálase dos obxectivos que se pretenden acadar e dos contidos que nos axudarán a acadar eses obxectivos.

##### Obxectivos xerais.

- Usar metodoloxías que favorezan a aprendizaxe autónoma e crítica coa información.
- Abordar a incorporación das TIC á práctica docente cotiá.
- Utilizar distintos recursos tecnolóxicos para unha maior comprensión das áreas do currículo.

Utilizar un robot para o afianzamento de contidos nas áreas de lingua, ciencias naturais, sociais e matemáticas.

##### Contidos

- Acende e apagar o ordenador correctamente
- Uso do rato: Usar de xeito correcto e cómodo
- Uso do teclado: Iniciarse no uso do teclado con actividades lúdicas

- Usp de Procesador de Textos.
  - Usar os Ipad para cálculo matemático
- 
- Uso de recursos interactivos para a aprendizaxe das distintas materias do currículo: usar programas sinxelos axeitados aos Obxectivos do Proxecto Curricular programas de lectoescritura, cálculo mental, operacións, xeometría e debuxo, quebracabezas...
  - Uso de Internet para acceder a páxinas infantís de carácter educativo e lúdico.
- 
- . Utilización de encerado dixital como apoio a actividades de aula.
  - . Programación e manexo dun robot.

A Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, e a LOMCE establece como obxectivo da Educación Primaria “Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran”.

A **finalidade** do Plan TIC é a de que as Tecnoloxías da Información e da Comunicación se incorporen como un recurso máis ós procesos de ensino-aprendizaxe. Dende esta programación, traballarase coas TIC atendendo ás directrices establecidas no Plan TIC elaborado polo centro educativo.

A **idea principal** deste proxecto non é que os alumnos aprendan informática, iso xa se irá conseguindo implícitamente na medida en que eles vaian traballando cos medios, senón que as TIC nos sirvan para achegalos a todo o mundo de posibilidades informativas, formativas e de comunicación.

De seguido, detallarase os **obxectivos** que se pretenderán acadar co alumnado e plantexados neste proxecto:

- Usar todo tipo de materiais e software que facilite a súa aprendizaxe e favorezan a adquisición de todo tipo de habilidades, destrezas e coñecementos .
- Favorecer e potenciar a súa comunicación e intercambio de información con outros compañeiros do seu contorno próximo ou de fóra do centro.
- Empregar os ordenadores como instrumentos de creación, integración e medios de expresión das ideas propias de cada un.

Finalmente, dicir que é fundamental que a integración das TIC nas aulas chegue a todo o alumnado, por iso establecerase dentro do horario lectivo de 1º curso de educación primaria, unha hora semanal de traballo na aula de informática, así como o uso habitual da pizarra dixital instalada en cada unha das aulas deste curso.

As formas máis habituais de **utilización das novas tecnoloxías** a nivel de aula e de centro son as que se detallan a continuación:

- *Exposición do profesor apoiada nas novas tecnoloxías:* Os contidos traballados na aula, serán reforzados mediante proxección de informacións relacionadas coa temática, as cales permitirán a aplicación de contidos e a concienciación, por parte do alumnado, da diversidade de fontes de onde podemos obter ditas informacións. Para iso recurriremos a diversas páxinas web educativas, onde se ofrecen programas educativos. Algúns deles serán os seguintes:
  - Proxecto Alquimia (Portal Eucativo da Xunta de Galicia)
  - Aplicacións LIM sobre temáticas específicas
  - Aplicacións JCLIC sobre temáticas específicas
  - Outros...
- *Iniciación á informática:*
  - Uso correcto do hardware do ordenador (manexo do teclado, da pantalla...)

- Emprego de procesador de textos Word
  - Uso da aula virtual.
  - Emprego das tablets para os xogos de play osmo (números, palabras, tangrand....)
- *Aprendizaxe por investigación.* Durante o curso o alumnado realizará diversos traballos que permitirán o uso da rede como fonte de información, ensinándolles a discernir aquelas informacións importantes e dándolles pautas para o bo uso da rede. Polo tanto, será unha aprendizaxe por investigación conducido e previamente traballado.

## 15. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR E PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO.

O obxectivo final da aprendizaxe das habilidades necesarias para ler comprensivamente é conseguir lectores autónomos, que lean correctamente (con seguridade, fiabilidade e fluidez axeitados), comprendendo o significado do texto (extraendo o significado do texto de maneira global ou dos diferentes apartados incluídos no mesmo) e conectando os novos conceptos cos coñecementos previos e incorporándoos ao seu coñecemento

(aplicando os novos conceptos a situacións que o precisen). Estes lectores autónomos serán capaces de:

- Aprender autonomamente. Acceder á cultura
- Descubrir o pracer de ler.

Proxecto Lector está estreitamente relacionado con todas as competencias básicas do currículo, especialmente, coa competencia en comunicación lingüística, tratamento da información e competencia dixital, competencia cultural e artística e competencia para aprender a aprender; porque promove:

fomento da lectura.

O desenvolvemento da lectura comprensiva de forma progresiva e continuada desde os primeiros niveis de escolarización en EI, na EP e na ESO.

A lectura en todo tipo de textos (literarios, expositivos, científicos, publicitarios, gráficos); en soporte impreso ou dixital; con todo tipo de finalidades.

A educación en información, utilizando os recursos impresos e as tecnoloxías da comunicación e da información (TICS), ao alcance do alumnado, empregadas funcionalmente e de forma eficaz, comprensiva e ética.

Obxectivos concretos

Considerar a comprensión lectora como unha materia transversal e como a base de toda aprendizaxe

Abordar a lectura de todo tipo de textos en calquera soporte: libros, revistas, xornais, anuncios, etiquetas, recibos, facturas cd-rom, xogos multimedia, lectura en rede, gráficos, gráficas, mapas, planos, problemas, táboas, imaxes...

Ensinar ao alumnado técnicas de estudo relacionadas coa comprensión lectora

Incorporar a lectura literaria e non literaria na práctica diaria cun tempo mínimo de ½ hora ao día.

Conquerir unha lectura segura, fiable e fluida con todo tipo de textos .

Comprender os textos lidos (ou escoitados) mediante estratexias aplicadas a este fin como: identificar as ideas principais e secundarias, os personaxes, a estrutura do texto, a intención...

Producir textos coherentes e ben estruturados en soporte impreso e dixital.

Introducir a biblioteca escolar no desenvolvemento do currículo.

Converter a biblioteca escolar nun espazo referente da vida diaria do centro

Coñecer a biblioteca escolar, a organización dos seus fondos e as distintas seccións en que están distribuídos.

Coñecer e aplicar as normas de funcionamento da biblioteca escolar.

Capacitar ao alumnado para o uso autónomo da biblioteca escolar, e por extensión, doutras bibliotecas.

Deseñar actividades de alfabetización informacional e educación documental

Desenvolver estratexias para a consulta eficaz das diferentes fontes informativas (enciclopedias, dicionarios, libros informativos, internet...), a selección crítica da información e a construción autónoma do coñecemento.

Empregar funcionalmente as fontes informativas de forma eficaz, comprensiva e ética.

O centro implantou unha sesión lectora de 25 minutos diarios despois do recreo que cada titor organiza da forma que mellor considera (reflexado no plan lector de aula)

Actividades previstas no P.L.C. Temporalización das actividades según o acordado no mesmo.

## 2º NIVEL DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ACTIVIDADE	PERIODICIDA
Lectura silenciosa e individual de libros de ficción e informativos.	Sistemática
Narración dun conto ou poemas polo profesor e polo neno.	Sistemática
Realización e exposicións de debuxos ou traballos plásticos relacionados coas lecturas	Puntual
Elaboración de contos	Puntual
Dramatización das lecturas	Puntual



Dende o segundo faremos aportación a o proxecto lector a través de diferentes actividades:

- Participar coas actividades que organice o EDL.
- Celebración das diferentes datas conmemorativas do centro usando a lingua galega.
- Fomentar o coñecemento de xogos populares e contos, refráns e ditos tradicionais.
- Usar e aprender cancións en galego.
- Fomentar que os nenos usen o galego nas súas relación persoais.
- Os alumnos poden levar sempre que queiran libros da biblioteca do centro, pero a vosa obriga como pais é supervisar que lean, e que logo devolvan os libros en bo estado e no prazo.
- Con respecto a biblioteca de aula levarán un libro semanalmente, do cal farán unha ficha para ir acostumándose as partes dun libro.
- Como novidade este ano para a motivación á lectura (que creo que se está conseguindo na maioría dos casos), participaremos no LIBROPOLY (que consiste en ir dándolle unha serie de puntos por cada colección de libros ata poder acadar un total de 40 puntos , que ao final de curso poderán canxear por agasallos nunha tómbola que se fará no colexio).este proxecto foi posto en práctica polas profesoras titoras do 3º ciclo dende fai uns anos, e debido ao bo resultado este ano por 1ª vez decidimos extendelo a toda primaria.
- Previamente informaremos as familias desta actividade para adecuar as lecturas aos intereses, idades dos nenos e así fomentaremos outra actividade dentro do Plan de Convivencia relacionado coa lectura.

## **16. PARTICIPACIÓN DE PAÍS, NAIS E TITORES/AS LEGAIS NO PROCESO EDUCATIVO.**

Segundo o artigo 7 da orde 23/7/2014 (DOG do 14 de agosto) todo pai/nai/titor/a legal ten dereito a formar parte do proceso educativo do alumno/a. A través das titorías comunicaremos con eles para atender a diversidade do alumnado facendo así unha educación individualizada cas características específicas de cada alumno, sen perder o referente o grupo aula. Adoptaranse medidas de actuación conxuntas na casa e na escola. O horario de atención a pais / nais será por videoconferencia ou por teléfono debido a

situación orixinada polo COVID-19. O día marcado será o martes pola tarde, pero non teremos ningún problema por adaptarnos a sispoñibilidade dos país.